

Izvještaj o transparentnosti 2023

EY Montenegro

EY

Building a better
working world

Sadržaj

Poruka rukovodilaca	3
O nama	6
Pravna forma, struktura vlasništva i upravljačka struktura	7
Organizacija EY mreže	8
Kreiranje dugoročne vrijednosti za društvo.....	10
Sistem upravljanja kvalitetom.....	12
Od Internog sistema kontrole kvaliteta do Sistema upravljanja kvalitetom.....	13
Komponente Sistema upravljanja kvalitetom.....	16
Proces procjene rizika Sistema upravljanja kvalitetom	17
Upravljanje i vođstvo.....	18
Bitni etički i zakonski zahtjevi	18
Prihvatanje klijenata i angažovanja i nastavak saradnje	20
Vršenje revizije.....	21
Resursi.....	25
Informacije i komunikacija	28
Proces praćenja i saniranja Sistema upravljanja kvalitetom	28
Infrastruktura koja podržava kvalitet	32
Procedure poštovanja nezavisnosti	39
Ulaganje u izuzetne talente i kontinuirano obrazovanje.....	43
Razvoj zaposlenih u EY	44
Prihodi i naknade.....	48
Finansijske informacije.....	49
Naknade partnerima.....	49
Dodatak 1: lista klijenata revizije koji su društva od javnog interesa.....	50
Klijenti revizije EY Montenegro koji su društva od javnog interesa	51
Dodatak 2: spisak registrovanih EYG kompanija članica	52
Dodatak 3: Izjava o nezavisnosti.....	55

Poruka rukovodilaca

Ivan Rakić
EY Montenegro
Rukovodeći partner za Crnu Goru, Srbiju i BiH

Dozvolite da Vam predstavimo Izvještaj o transparentnosti društva Ernst & Young Montenegro d.o.o. Podgorica („EY Montenegro“) za 2022. godinu. Uvažavamo činjenicu da naše zainteresovane strane žele da razumiju šta preduzimamo u cilju unapređenja kvaliteta revizije, upravljanja rizikom i očuvanja svoje nezavisnosti kao revizora. Ovaj izvještaj predstavlja jedan od načina na koji želimo da podijelimo sa Vama, našim zainteresovanim stranama, šta činimo po svim ovim pitanjima.

Izvršavanje visokokvalitetnih revizija sa nezavisnošću, integritetom, objektivnošću i profesionalnom skeptičnošću predstavlja srž služenja javnom interesu i najveći prioritet za EY Montenegro i EY kao organizaciju. Visokokvalitetne revizije izgrađuju povjerenje i samopouzdanje na tržištima kapitala, što dovodi do porasta investicija i ekonomskog rasta, stvarajući dugoročnu vrijednost za društvo.

EY Montenegro
Vodeći partner za reviziju

Kompanije, regulatori i druge zainteresovane strane računaju na nas da pružimo izvrsnost u svakom angažmanu, a kako bismo to opravdali, mi smo posvećeni kontinuiranom napretku i stvaranju okruženja u kojem se revizori mogu razvijati. To uključuje regrutaciju, razvoj i zadržavanje talentovanih ljudi i njegovanje njihovih karijera, prihvatanje inovacija, podsticanje uprošćavanja procesa i kritičku evaluaciju rada revizorskih timova kako bi se utvrdilo u kojim oblastima je potrebno poboljšanje. Cilj nam je da premašimo regulatorne standarde i vršimo reviziju visokog kvaliteta. U EY Montenegro, naša reputacija se zasniva i temelji na pružanju visokokvalitetnih profesionalnih revizorskih usluga, objektivno i etički, svakom klijentu.

Prihvatamo ciljeve transparentnosti Zakona o reviziji Crne Gore, koji zahtijeva od statutarnih revizora privrednih društava od javnog interesa (PIEs) da objavljuju godišnji Izvještaj o transparentnosti. Izvještaj o transparentnosti EY Montenegro za 2023. godinu je u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore i pokriva poslovnu 2023. godinu kao i sve nedavne značajne događaje.

Nikola Ribar
EY Montenegro
Partner za reviziju i Izvršni direktor

Ovaj izvještaj prikazuje kako smo implementirali Međunarodni standard upravljanja kvalitetom 1 (MSUK 1) kako bismo dodatno poboljšali kvalitet revizije. Ovaj novi standard, koji je stupio na snagu 15. decembra 2022. godine, zahtijeva od revizorskih firmi da osmisle, implementiraju i sprovedu sistem upravljanja kvalitetom. Pristup naše organizacije MSUK 1 se zasniva na našoj snažnoj globalnoj integrisanosti i postojećim procesima i kontrolama EY-a koji su osmišljeni sa ciljem da neprekidno unapređuju i održavaju nivo kvaliteta revizije. EY Montenegro, zajedno sa ostalim EY kompanijama članicama koje sprovedu MSUK 1 angažovanja, izvršila je prvu godišnju evaluaciju Sistema upravljanja kvalitetom zaključno sa 30. junom 2023. godine. Naš zaključak godišnje evaluacije zaključno sa 30. juna 2023. godine bio je da Sistem upravljanja kvalitetom pruža razumno uvjerenje da su ciljevi Sistema upravljanja kvalitetom dostignuti. Više detalja o ovoj evaluaciji možete pronaći u dijelu ovog izvještaja „Sistem upravljanja kvalitetom“.

NextWave predstavlja našu globalnu strategiju i ambiciju da pružamo dugoročnu vrijednost klijentima, ljudima i društvu. EY nastavlja da se fokusira na stvaranje, zaštitu i mjerenje dugoročne vrijednosti u sva četiri aspekta NextWave strategije: vrijednost za ljude, vrijednost za klijente, društvenu vrijednost i finansijsku vrijednost. Integracijom svih ovih aspekata, EY ispunjava svoju svrhu - izgradnju boljeg poslovnog svijeta (Building a better working world).

Naš cilj : Stvaranje
boljeg poslovnog
okruženja

EY organizacija je
posvećena stvaranju
boljeg poslovnog
okruženja.

Kroz usluge revizije
pomažemo u izgradnji
povjerenja na tržištima
kapitala i ekonomijama
širog svijeta. Naši revizori
služe javnom interesu
vršeći revizije visokog
kvaliteta koje odlikuje
nezavisnost, integritet,
objektivnost i profesionalni
skeptizam. Na taj način
štujemo i promoviramo
održiv i dugoročan kvalitet
usluga za naše
zainteresovane.

Više o ovoj strategiji i načinu na koji se ona utiče na naše usluge revizije možete saznati u odjeljku „Vršenje revizije“ i odjeljku „Infrastruktura koja održava kvalitet“. U ovom izvještaju možete se upoznati i sa našim programom Održivog kvaliteta revizije (SAQ), koji pruža okvir za rješavanje evoluirajućih rizika u reviziji i globalno dosljedan pristup održavanju visokog kvaliteta revizije širom EY mreže. Takođe ćete saznati kako nastavljamo da transformišemo način na koji naši timovi obavljaju reviziju finansijskih izvještaja i zadovoljavaju promjenljive potrebe biznisa i očekivanja zainteresovanih strana. U srži naše transformacije je postizanje dosljednosti u načinu na koji primjenjujemo našu revizorsku metodologiju, kako upravljamo našim angažovanjima i kako koristimo inovativnu tehnologiju. Naša posvećenost ovom cilju se ogleda i u investiciji od 1 milijarde dolara u najnoviju tehnološku platformu za reviziju koja pruža povjerenje, transparentnost i transformaciju. Ovaj program će integrisati postojeće EY tehnološke platforme za reviziju u jednu globalnu platformu, i koristiti napredne tehnologije da transformišu sposobnosti revizije i pokrene novu generaciju revizorskih usluga zasnovanih na podacima.

Takođe predstavljamo najnovije informacije o našoj kontinuiranoj posvećenosti održivosti, i unutar EY organizacije i za EY klijente, koja predstavlja važan element u stvaranju dugoročne vrijednosti za sve zainteresovane strane. Na primjer, usluge EY odjeljenja za reviziju i uvjeravanja mogu pomoći klijentima da pruže odgovore investitorima i zainteresovanim stranama koji traže jasnije i transparentnije nefinansijske informacije. Nefinansijsko izvještavanje ili izvještavanje o upravljanju zaštitom životne sredine, društvenim i upravljačkim aspektom poslovanja (ESG) zahtjeva mjerenje i izvještavanje o metrikama izvan uobičajenih elemenata finansijskog izvještaja, i uvjeravanja koja bi mogla biti važna u stvaranju dugoročne vrijednosti.

EY organizacija je takođe na putu održivosti, koji uključuje ambiciju EY-a da smanji ukupnu emisiju gasova za 40% koristeći sedmodjelni akcijski plan, a istovremeno održavajući poslovni rast. Organizacija EY je postala karbonski negativna u 2021. godini i ostala je karbonski negativna i u 2022. godini, nakon postizanja karbonske neutralnosti 2020. godine. EY Montenegro daje doprinos u postizanju ovih ciljeva.

EY Montenegro je fokusiran na unapređenje kvaliteta revizije i održavanje nezavisnosti, na osnovu određenih smjernica, poput naše evaluacije Sistema upravljanja kvalitetom koji obuhvata nalaze eksternih i internih pregleda. Stalno i održivo unapređenje kvaliteta revizije zahtjeva preispitivanje prethodnih pristupa pri obavljanju revizije. Naša usredsređenost na stalno unapređenje oslanja se na ocjenu nalaza kontrola i preduzimanje korektivnih akcija.

Povjerenje i sigurnost u finansijsko izvještavanje na našim tržištima kapitala nikada nijesu bili veći, a revizori igraju važnu ulogu u tom pogledu.

EY Montenegro je 2023. godinu proveo kao prvu godinu u primjeni Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 1 i drago nam je da saopštimo da su rezultati ostvareni u prvoj primjeni zadovoljavajući i da su interna testiranja pokazala da nema značajnih slabosti u uspostavljenim kontrolama.

Pozivamo sve koji čitaju ovaj izvještaj – uključujući naše klijente i njihove investitore, članove komisija za reviziju, kompanije i regulatore da nastave da sarađuju sa nama na unapređivanju naše strategije, kao i svih drugih oblasti obuhvaćenih ovim izvještajem.

Ivan Rakić
Rukovodeći partner za Crnu Goru
Ernst & Young Montenegro d.o.o.

Nikola Ribar
Partner za reviziju i izvršni direktor
Ernst & Young Montenegro d.o.o.

O nama

Pravna forma, struktura vlasništva i upravljačka struktura

U Crnoj Gori društvo Ernst & Young Montenegro d.o.o. („EY Montenegro“) je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano u Podgorici, koje je član Ernst & Young Global Limited (EYG), kompanije registrovane kao društvo sa ograničenom odgovornošću u Ujedinjenom Kraljevstvu (UK). U ovom Izvještaju, EY Montenegro će se pominjati kao „mi“, „nas“ i „naš“. EY se kolektivno odnosi na globalnu organizaciju kompanija članica EYG.

EY Montenegro ima sjedište u Podgorici. Izvršni direktor je zadužen za različite upravljačke funkcije kao i za primjenu globalnih i regionalnih politika na nivou zemlje. Najnovije informacije o formalno pravnim upravljačkim tijelima u EY Montenegro su raspoloživi na internet adresi Centralnom registru privrednih subjekata www.crps.me.

EY je organizovan u tri geografske oblasti: Amerika, Azija-Pacifik i EMEIA (Evropa, Bliski Istok, Indija i Afrika). Ove oblasti obuhvataju niz regiona. Regione čine kompanije članice unutar geografskih područja sa izuzetkom FSO regiona, koji obrazuju određene kompanije članice koje pružaju finansijske usluge u jednoj oblasti.

EY Montenegro pripada oblasti EMEIA, koju čine kompanije članice iz 94 država. U okviru EMEIA postoji 8 regiona, a EY Montenegro pripada regionu CESA (Centralna, istočna i jugoistočna Evropa i centralna Azija).

Ernst & Young (EMEIA) Limited („EMEIA Limited“), društvo sa ograničenom odgovornošću iz Engleske, glavni je upravljački subjekt svih EYG društava u EMEIA oblasti. EMEIA Limited je odgovoran za koordinaciju kompanija članica i njihovu saradnju, ali nema kontrolu nad njima. EMEIA Limited je član EYG-a, međutim nema poslovnih aktivnosti, niti pruža profesionalne usluge.

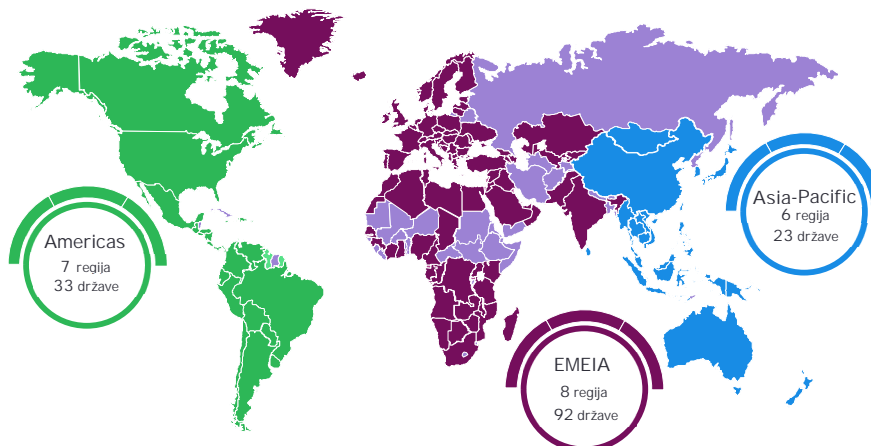
Svaki Region bira Regionalni forum partnera (RFP) čiji predstavnici predstavljaju Regionalno upravljačko tijelo. Partner koji je izabran kao predsjedavajući partner RFP takođe ima ulogu regionalnog predstavnika na Globalnom upravljačkom vijeću (vidjeti stranu 8).

U Evropi je osnovano holding društvo EY Europe SRL (EY Evropa). EY Evropa je društvo sa ograničenom odgovornošću (SRL ili BV) osnovano u Belgiji. To je revizorsko društvo registrovano u Institutu revizorskih društava (Institut des Réviseurs d'Entreprises -IRE-IBR) u Belgiji, ali ne obavlja revizije niti pruža profesionalne usluge.

EY Evropa je indirektni vlasnik EY Montenegro. Naime, EY Montenegro ima dva osnivača: Ernst & Young CEA (South) Services Limited je vlasnik 75% udela, dok je Ernst & Young d.o.o. Beograd vlasnik 25% udjela. Jedini osnivač Ernst & Young d.o.o. Beograd je Ernst & Young CEA (South) Services Limited, čiji je većinski vlasnik Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc. Većinski vlasnik Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc je EY Evropa.

Upravni odbor EY Evropa čine viši partneri kompanija članica EYG u Evropi. On upravlja i odgovoran je za sprovođenje i upravljanje strategijom.

EY oblasti, regioni i države*

*Podaci od 1. jula 2023. godine

Organizacija EY mreže

EY je globalni lider u pružanju usluga revizije, poreskog savjetovanja, poslovnog savjetovanja, strateškog savjetovanja i savjetovanja pri poslovnim transakcijama. Širom svijeta, preko 390,000 pojedinaca u više od 148 zemalja ujedinjeni su u zajedničkom cilju - stvaranja boljeg poslovnog svijeta, a povezuju ih zajedničke vrijednosti i puna posvećenost pružanju kvalitetnih usluga kao i poštovanju integriteta i profesionalnog skepticizma. Na današnjem globalnom tržištu, naš integrisani pristup je naročito važan za pružanje visokokvalitetnih usluga multinacionalnih revizija, koje mogu obuhvatati više jurisdikcija.

Takav integrisani pristup omogućava EY-u da razvije i osloni se na opseg i dubinu stručnosti potrebne za pružanje tako složenih revizija.

EYG koordinira kompanije članice i promovise njihovu saradnju. EYG ne pruža profesionalne usluge, ali njegovi ciljevi uključuju promovisanje pružanja usluga izuzetno visokog kvaliteta klijentima kompanija članica širom svijeta. Svaka kompanija članica je zasebno pravno lice. Njene obaveze i odgovornosti kao kompanije članice EYG su uređeni regulativom EYG-a i brojnim drugim ugovorima.

Struktura i glavna tijela globalne organizacije opisana su u tekstu ispod odražavaju princip da EY kao globalna organizacija dijeli zajedničku strategiju.

U isto vrijeme, mreža posluje i na regionalnom nivou. Ovaj model poslovanja omogućava veću usmjerenost na zainteresovane strane u regijama, čime će se osigurati da kompanije članice izgrade snažnije veze sa klijentima i drugim interesnim grupama u svakoj zemlji i da odgovore na lokalne potrebe.

Globalno upravljačko vijeće (Global Governance Council)

Globalno upravljačko vijeće glavno je upravljačko tijelo EYG. Njega čine predstavnici iz svakog regiona i nezavisni neizvršni predstavnici. Regionalne predstavnike, koji inače ne vrše druge visokoupravljačke funkcije, bira regionalni partnerski forum na mandat od tri godine sa mogućnošću imenovanja na još jedan trogodišnji mandat. Globalno upravljačko vijeće savjetuje EYG o politikama, strategijama, kao i aspektima donošenja odluka od javnog interesa. Globalno upravljačko vijeće odobrava, na preporuku Globalnog izvršnog tijela mnoga značajna pitanja koja mogu uticati na EY.

Nezavisni izvršni predstavnici (Independent Non-Executives)

Do šest Nezavisnih neizvršnih predstavnika (INEs), imenovani su kao pojedinci izvan EY-a. Oni su viši lideri iz javnog i privatnog sektora, i posjeduju različita profesionalna iskustva iz različitih geografskih oblasti. Pružaju Globalnom upravljačkom vijeću i našoj globalnoj organizaciji kao cjelini značajan doprinos pružanjem različitih stanovišta i perspektiva, kao i širokih znanja. Zajedno sa drugim članovima Globalnog upravljačkog vijeća oni čine Podkomitet za pitanja od javnog interesa. Podkomitet se bavi aspektima donošenja odluka od javnog interesa, dijalogom sa zainteresovanim stranama, pitanjima u okviru politika i procedura o uzbunjivanju i angažmanom na diskusiji kvaliteta i upravljanju rizicima. INEs su nominovani od strane posebnog odbora, odobreni od strane Globalnog izvršnog tijela i potvrđeni od strane Globalnog izvršnog odbora.

Globalno izvršno tijelo (Global Executive)

Globalno izvršno tijelo (GE) okuplja cijelo rukovodstvo EY-a na nivou pozicija, usluga i geografskih područja. Njime predsjedava Predsjednik i glavni izvršni direktor EYG-a, a uključuje i globalne rukovodeće partnere za usluge klijentima, rukovodeće partnere za geografske oblasti, lidere funkcija ljudskih resursa, upravljanja rizicima i finansijama; lidere globalnih poslovnih djelatnosti-revizije i uvjeravanja, poslovnog savjetovanja, strateškog savjetovanja i savjetovanja pri poslovnim transakcijama poreskog savjetovanja, kao i globalnog lidera za javnu politiku, i jednog EYG partnera na rotaciji.

Globalno izvršno tijelo takođe uključuje Globalnog potpredsjednika za tržišta, Globalnog potpredsjednika za transformaciju, Glavnog rukovodioca za tehnologije, predsjedavajućeg Komiteta za globalne klijente, Predsjednika odbora za tržišta u razvoju, kao i predstavnike članica mreže iz tržišta u razvoju.

Globalno izvršno tijelo i Globalno upravljačko vijeće odobravaju kandidature za predsjednika EYG i potvrđuju imenovanje globalnih rukovodećih partnera. Globalno izvršno tijelo takođe potvrđuje imenovanje Globalnih zamjenika predsjednika. Globalno upravljačko vijeće odobrava i imenovanje Globalnog zamjenika predsjednika člana Globalnog izvršnog tijela.

Odgovornosti Globalnog izvršnog tijela uključuju promociju globalnih ciljeva i razvoj, odobrenje i, gdje je potrebno, implementaciju:

- Globalne strategije i planova

- Zajedničkih standarda, metodologije i politika koji će biti promovisani među kompanijama članicama
- Inicijativa vezanih za ljudske resurse, uključujući i kriterijume i procese za pristupanje, vrednovanje, razvoj, nagrađivanje i penzionisanje partnera
- Programa zaštite i unapređenja kvaliteta
- Predloga vezanih za regulatorna pitanja i javne politike
- Pravila i smjernica kompanijama članicama, a koji se odnose na pružanje usluga internacionalnim klijentima, razvoj poslovanja, tržišta i brendiranje
- Razvoja novih fondova i investicionih prioriteta EY-a
- Godišnjih finansijskih izvještaja i budžeta EYG
- Preporuke Globalnog upravljačkog vijeća

Globalno izvršno tijelo takođe redovno obaviješteno o statusu implementacije Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 1 (MSUK 1) i aspektima koji zahtijevaju njegovu pažnju.

Takođe ima moć da posreduje i donosi presude u sporovima između kompanija članica.

Globalni izvršni odbor (GE Committees)

Osnovani od strane Globalnog izvršnog tijela, Globalni izvršni odbori okupljaju predstavnike iz cijele organizacije i odgovorni su za davanje preporuka Globalnom izvršnom tijelu. Uz Globalni revizorski komitet, postoje drugi komiteti kao što su za reviziju i uvjeravanja, poslovno i poresko savjetovanje, strateško savjetovanje i savjetovanje pri poslovnim transakcijama, za globalna tržišta i ulaganja, za globalne klijente, za tržišta u razvoju, ljudske resurse, upravljanje rizicima.

Globalna radna grupa (Global Practice Group)

Ova grupa okuplja članove Globalnog izvršnog tijela, Globalnih izvršnih odbora, lidere regiona i lidere odjeljenja. Globalna radna grupa nastoji da obezbijedi da sve članice imaju istovjetno razumijevanje strateških ciljeva i dosljednu primjenu u okviru cijele organizacije.

EY kompanije članice (EYG member firms)

U skladu sa EYG propisima, sve kompanije članice obavezuju se da će slijediti ciljeve EY-a, kao što su pružanje besprekorne, dosljedne, visokokvalitetne usluge širom svijeta. U tu svrhu, kompanije članice se

obavezuju da primjenjuju globalne strategije i planove te održavaju zahtijevani obim pružanja usluga. One moraju poštovati zajedničke standarde, metodologije i politike uključujući i one vezane za revizorske metodologije, upravljanje kvalitetom i rizikom, nezavisnost, razmjenu znanja, ljudske resurse i tehnološku podršku.

Iznad svega, EYG kompanije članice se obavezuju da će obavljati svoje profesionalne prakse u skladu sa primjenljivim profesionalnim i etičkim standardima, kao i sa svim primjenljivim zahtjevima lokalnih regulativa. Ovu posvećenost integritetu i težnji da se urade prave stvari podržava naš globalni kodeks ponašanja i naše vrijednosti. (vidjeti str. 18).

Pored prihvatanja pravila EYG, kompanije članice uključene su u još nekoliko sporazuma koji pokrivaju aspekte njihovog članstva u organizaciji EY-a, kao što je pravo i obaveza korišćenja imena EY kao i razmjena znanja.

Kompanije članice podliježu kontrolama koje ocjenjuju njihovo poštovanje EYG zahtjeva i politika koje regulišu pitanja kao što su nezavisnost, upravljanje kvalitetom i rizicima, revizorska metodologija i ljudski resursi. Kompanije članice koje nijesu u mogućnosti da ispune obaveze kvaliteta kao i ostale zahtjeve EYG članstva, mogu se isključiti iz EY organizacije.

Kreiranje dugoročne vrijednosti za društvo

Mi u EY vjerujemo da je održivost posao svih. EY, kao organizacija, utiče na promjene stvarajući saveze i saradnje i uključujući svakog u svakom dijelu poslovanja da učestvuje. EY nastavlja da se fokusira na stvaranje, zaštitu i mjerenje dugoročne vrijednosti u sve četiri dimenzije svoje strategije NexWave – vrijednost ljudi, vrijednost klijenata, društvena vrijednost i finansijska vrijednost. Integracijom svih ovih dimenzija EY ispunjava svoju svrhu stvaranja boljeg poslovnog okruženja.

Preko savjetovanja vlada kako da izgrade održive i inkluzivne ekonomije, do ohrabivanja biznisa da se fokusiraju i izvještavaju o njihovom kreiranju dugoročne vrijednosti za sve zainteresovane strane, usluge EY-a već igraju ključnu ulogu u ovome. Ipak, može i mora se uraditi mnogo više po tom pitanju jer sve zainteresovane strane definišu svoje uloge tokom ovog procesa.

Kao ponosni učesnik Globalnog dogovora UN (UNGC) od 2009. godine, EY je posvećen integraciji Deset principa Globalnog dogovora i Ciljeva održivog razvoja UNDP-a u strategiju, kulturu i funkcionisanje EY-a.

Između ostalog, ova posvećenost se ogleda u:

Korporativna odgovornost vladajućih struktura

Korporativnu odgovornost u cijelom EY-u koordinira Upravljačko vijeće EY zaduženo za korporativnu odgovornost (EY Corporate Responsibility Governance Council CRGC). Ovo tijelo uključuje članove Globalnog izvršnog tijela i predstavnike sa viših rukovodećih pozicija u upravi EY-a širom poslovnih djelatnosti, funkcija i geografskih oblasti.

Težnja EY za društvenim uticajem

Globalni program korporativne odgovornosti, EY Ripples, okuplja globalnu EY mrežu sa ciljem da ostvari pozitivan uticaj na živote milijardu ljudi do 2030. godine. Tokom finansijske godine koja se završila 30. juna 2023, EY ljudi su ostvarili pozitivan uticaj na živote 46 miliona ljudi putem EY Ripples programa. Do danas, inicijative EY Ripples programa su ostvarile uticaj na živote više od 127 miliona ljudi, i to:

- Snažnim fokusiranjem na tri oblasti (podrškom sljedeće generacije radno sposobnog stanovništva, radom sa

preduzetnicima sa misijom, i ubrzanjem ekološke održivosti) gdje ljudi iz EY-a svojim vještinama, znanjem i iskustvom mogu najviše doprinijeti.

- Saradnjom sa drugim organizacijama sličnih viđenja kako bi se stvorili ekosistemi koji mogu donijeti promjenu u većem obimu. Na primjer, TRANSFORM inicijativa sa Unileverom i Ministarstvom spoljnih poslova Ujedinjenog Kraljevstva, čiji je cilj da promijeni živote 150 miliona ljudi širom supsaharske Afrike i Južne Azije do 2030. godine boreći se protiv nejednakosti.
- Dalja saradnja za stvaranje trajnog pozitivnog društvenog uticaja kroz aktivnosti kao što je kreiranje programa za učenje zasnovanih na tekstu za učenike koji nemaju dovoljno znanja. EY je nedavno dobio SAP Pinnacle nagradu za društveni uticaj za 2022. za ovaj rad.

Posvećenost ljudskim pravima

2021. godine, Globalno izvršno tijelo je potpisalo izjavu kojom potvrđuje svoju posvećenost podržavanju i zaštiti ljudskih prava. Ova posvećenost se fokusira na prava svih zaposlenih u EY, uticaj klijentskih angažovanja, zainteresovane strane u EY lancima snabdijevanja i aktivnu inkluzivnost. Tokom prošle godine, EY se fokusirao na snažno upravljanje u vezi sa ovom posvećenošću.

EY težnja za smanjenjem emisije ugljen-dioksida

EY je postao karbonski negativan 2021. godine, a plan je da postane karbonski neutralan 2025. godine. EY nastoji da to postigne značajnim smanjenjem apsolutne emisije ugljen-dioksida, a zatim uklanjanjem više od preostale količine svake godine. Da bi dostigle karbonsku neutralnost do 2025. finansijske godine, kompanije članice EY planiraju da smanje ukupnu emisiju za 40 posto širom Opsega 1, 2 i 3 (u odnosu na referentnu stavku 2019. finansijske godine), u skladu sa ciljem od 1,5 stepeni Celzijusa, koji podržava nauka i koji je odobrila Inicijativa za definisanje ciljeva smanjenja štetnih gasova na naučnoj osnovi (Science Based Targets initiative – SBTi). Konkretni postupci su:

- Smanjenje emisije ugljen-dioksida uzrokovane poslovnim putovanjima, sa ciljem da se postigne smanjenje od 35 posto do 2025. finansijske godine, u odnosu na referentnu stavku iz 2019. finansijske godine.

- Smanjenje sveukupne potrošnje električne energije u kancelarijama i nabavka 100 posto obnovljive energije za preostale potrebe, i shodno tome pridruživanju RE100 do 2025. finansijske godine
- Sastavljanje Ugovora o otkupu električne struje sa ciljem da se uveze više obnovljive energije u nacionalne mreže, nego što EY koristi
- Korišćenje rješenja utemeljenih u prirodi i tehnologija za smanjenje ugljen-dioksida kako bi se uklonilo više ugljen-dioksida iz atmosfere nego što se emituje svake godine
- Opremanje EY timova odgovarajućim alatima za proračunavanje, a zatim i za sam rad na smanjenju količine ugljen-dioksida emitovanog tokom rada sa klijentima
- Zahtijevanje od EY dobavljača da, na osnovu potrošnje, postave ciljeve preporučene od strane nauke najkasnije do 2025. finansijske godine
- Investiranje u usluge i rješenja EY-a koja pomažu klijentima da kreiraju vrijednost postizanjem karbonske neutralnosti u svom biznisu i davanje rješenja za ostale izazove i prilike u oblasti održivog poslovanja.

Sistem upravljanja kvalitetom

Sistem upravljanja kvalitetom

Od Internog sistema kontrole kvaliteta do Sistema upravljanja kvalitetom

Tokom ove godine, finalizovali smo implementaciju Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 1 (MSUK 1), koji je stupio na snagu 15. decembra 2022. godine i kompletirao prelaz sa našeg Internog sistema kontrole kvaliteta na Sistem upravljanja kvalitetom.

Naš Sistem upravljanja kvalitetom koji ovde predstavljamo takođe zadovoljava standarde aktuelnih Međunarodnih standarda kontrole kvaliteta (MSKK 1), koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde revizije i uvjeravanja (IAASB).

U okviru Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 1 i godišnje evaluacije našeg Sistema upravljanja kvalitetom, ocjenjujemo efektivnost sistema internih kontrola, sprovodimo procedure u vezi sa evaluacijom usaglašenosti sa zahtjevima nezavisnosti, pratimo kontinuiranu edukaciju zaposlenih i sprovodimo druge postupke monitoringa. Potvrdili smo da su svi sistemi efektivni.

Struktura

Reputacija EY Montenegro kao kompanije koja pruža profesionalne usluge revizije visokog kvaliteta, na nezavisan, objektivan i etičan način, predstavlja osnov našeg uspeha kao nezavisnih revizora. Mi kontinuirano ulažemo u inicijative koje se zalažu za veću objektivnost, nezavisnost i profesionalni skepticizam. Ove odlike predstavljaju osnov revizije visokog kvaliteta. Osmišljavanje, implementacija i sprovođenje efikasnog Sistema upravljanja kvalitetom je neophodno za postizanje takvog kvaliteta.

U EY Montenegro, naša uloga revizora je da pružimo uvjeravanje o istinitom prikazu finansijskih izvještaja kompanija kojima vršimo reviziju. Mi formiramo, na osnovu našeg velikog iskustva koje obuhvata razne industrijske sektore i usluge koje nudimo, kvalifikovane timove koji pružaju revizorske usluge. Kontinuirano težimo boljim procesima upravljanja kvalitetom i rizicima, kako bi kvalitet naše usluge uvijek bio na visokom nivou.

Kvalitet revizorskih usluga nikada nije bio važniji nego u današnjem okruženju, koje je okarakterisano kontinuiranom globalizacijom, rapidnim kretanjem

kapitala i uticajem koji ostvaruju tehnološke promjene. Kao dio NextWave strategije, kontinuirano i puno se ulaže u razvoj i održavanje EY revizorske metodologije, alata i ostalih resursa potrebnih za obavljanje visokokvalitetne revizije.

Dok tržište i zainteresovane strane i dalje potražuju visok kvalitet usluge, sada takođe potražuju i sve efektivnije i efikasnije sprovođenje revizorskih usluga. EY kontinuirano traži načine da poboljša efektivnost i efikasnost svoje revizorske metodologije i procesa, a pritom i da poboljša kvalitet revizije.

EY ulaže napor da prepozna slučajeve u kojima kvalitet revizije u kompanijama članicama ne zadovoljava njihova očekivanja, kao ni očekivanja zainteresovanih strana, uključujući nezavisna regulatorna tijela za reviziju. Takav napor obuhvata težnju da se iz nadzornih aktivnosti, koje uključuju eksternu i internu kontrolu, nešto nauči i da se identifikuju uzroci nezadovoljavajućeg kvaliteta kako bi se kvalitet revizije kontinuirano poboljšavao.

Osmišljavanje, implementacija i sprovođenje Sistema upravljanja kvalitetom

Međunarodni standard upravljanja kvalitetom 1 (MSUK 1) zahtijeva proaktivniji pristup upravljanju kvalitetom, zasnovan na riziku. Ovaj pristup zahtijeva da kompanije osmisle, implementiraju i sprovode Sistem upravljanja kvalitetom. MSUK 1 takođe zahtijeva ocjenjivanje Sistema upravljanja kvalitetom, najmanje na godišnjem nivou.

MSUK 1 uključuje čvrste zahtjeve u vezi sa upravljanjem, rukovođenjem i kulturom revizorskih kompanija, i uvodi procese procjene rizika s ciljem da usmjeri pažnju kompanija na smanjenje rizika koji mogu uticati na kvalitet revizije. Ovaj standard takođe zahtijeva sveobuhvatnije praćenje Sistema upravljanja kvalitetom kako bi se identifikovali nedostaci koje treba ispraviti i kako bi se formirao osnov za ocjenjivanje sveukupne efektivnosti Sistema upravljanja kvalitetom.

MSUK 1 definiše integrisani i iterativni pristup Sistemu upravljanja kvalitetom na osnovu prirode i okolnosti kompanije i angažovanja koje obavlja. On takođe uzima u obzir promjene u praksi i različite operativne modele kompanija (npr. upotrebu tehnologije, umrežene i multidisciplinarnе kompanije).

EY je odabrao da implementira Sistem upravljanja kvalitetom koji će se dosljedno primjenjivati širom cjelokupne mreže kompanija članica kako bi se unaprijedili kvalitet angažovanja i operativna

efektivnost. Ovo je posebno važno u globalnoj ekonomiji kada su mnoga revizorska angažovanja transnacionalna i uključuju angažovanje drugih kompanija članica EY.

Da bi postigle ovo, kompanije članice EYG imaju pristup određenim politikama, tehnologijama, strategijama i programima koje koriste u osmišljavanju, implementaciji i sprovođenju Sistema upravljanja kvalitetom. Ovi resursi imaju za cilj da pruže podršku kompanijama članicama i njihovim zaposlenima.

Na primjer, EY je uspostavio pristup neophodnom procesu procjene rizika koji uključuje davanje podataka i povratnih informacija širom EY servisnih linija, funkcija i geografskih područja kako bi se na globalnom nivou odredili ciljevi kvaliteta (koji se zasnivaju na zahtjevima MSUK 1), rizici kvaliteta i odgovori (uključujući ključne kontrole Sistema upravljanja kvalitetom) koji se smatraju primjenljivim na sve kompanije članice EYG. Pored toga, EY je razvio globalne alate kako bi omogućio sprovođenje procesa Sistema upravljanja kvalitetom.

Konačno, kompanije članice EY, uključujući EY Montenegro, su te koje su odgovorne za osmišljavanje, implementaciju i sprovođenje svog Sistema upravljanja kvalitetom i imaju odgovornost da:

- vrše procjenu politika, tehnologije, strategija, programa i globalnih standarda koji su im dostavljeni, i
- odluče da li ih treba prilagoditi za upotrebu (npr. da li politika treba da se izmijeni radi usklađivanja sa lokalnim zakonima i propisima, ili da li sadržina tehnoloških programa treba da se prevede na lokalni jezik).

Zaduženja u Sistemu upravljanja kvalitetom

Kako bi se omogućilo osmišljavanje i implementacija Sistema upravljanja kvalitetom u Crnoj Gori, pojedincima su dodijeljena određena zaduženja u SUK-u. Osobe sa ovim zaduženjima imaju odgovarajuće iskustvo, znanje, uticaj i ovlaštenja, kao i dovoljno vremena da ispune svoja zaduženja u Sistemu upravljanja kvalitetom, i odgovorne su za ispunjavanje svojih obaveza. Zaduzenja i odgovornosti u SUK-u su definisani u Globalnim politikama SUK-a kako bi se obezbijedila dosljednost u sprovođenju Sistema upravljanja kvalitetom u EY Montenegro.

Ključna zaduzenja u Sistemu upravljanja kvalitetom uključuju:

Ultimativnu odgovornost: Lokalni rukovodeći partner je zaduzen za najviši stepen odgovornosti za Sistem

upravljanja kvalitetom, što uključuje donošenje zaključaka o njegovoj efektivnosti.

Operativna odgovornost za Sistem upravljanja kvalitetom: Lokalni vodeći partner za reviziju je zaduzen za operativnu odgovornost za Sistem upravljanja kvalitetom. To zaduzenje uključuje davanje prijedloga zaključka godišnje evaluacije Sistema upravljanja kvalitetom rukovodećem partneru za određenu zemlju. Lokalni vodeći partner za reviziju, koji ostaje odgovoran, imenuje lidera operativnog upravljanja SUK-om kako bi pomogao u ispunjavanju obaveza u vezi sa Sistemom upravljanja kvalitetom. Formira se Operativni odbor SUK-a, kojim predsjedava lokalni vodeći partner za reviziju. Svrha Operativnog odbora SUK-a je nadgledanje operativne odgovornosti Sistema upravljanja kvalitetom. Operativni odbor SUK-a uključuje lice zaduzeno za operativno upravljanje, rukovodioce sektora (Poresko savjetovanje, Konsalting i Strategija i Transakcije), lidere funkcija (Nezavisnost, Upravljanje rizicima, Talenti, Tehnologija, Profesionalna praksa, Upravljanje kvalitetom).

Operativna odgovornost za usaglašenost sa zahtjevima nezavisnosti: Operativna odgovornost za usaglašenost sa zahtjevima politike nezavisnosti je dodijeljena lokalnom vodećem partneru za procedure nezavisnosti.

Operativna odgovornost za nadzor Sistema upravljanja kvalitetom: Operativna odgovornost za praćenje Sistema upravljanja kvalitetom je dodijeljena lokalnom direktoru profesionalne prakse. Ova odgovornost uključuje davanje saglasnosti ili predlaganje izmjena preporučenog zaključka godišnje evaluacije Sistema upravljanja kvalitetom.

Formiran je Nadzorni odbor SUK-a na nivou podregiona (klaster zemalja), kojim predsjedava direktor za profesionalnu praksu klastera. Svrha Nadzornog odbora SUK-a je nadgledanje praćenja procesa i aktivnosti u Sistemu upravljanja kvalitetom. Lokalni Nadzorni odbor SUK-a uključuje lidera za praćenje SUK-a, lidere kvaliteta servisnih odjeljenja (Poreskog, Konsultantskog odjeljenja i Odjeljenja strategija i transakcija), lidere uspostavljanja kvaliteta revizije, lidere za procedure nezavisnosti i lidere za upravljanje rizicima.

Efektivnost zaključka godišnje evaluacije Sistema kontrole kvaliteta zaključno sa 30. junom 2023.

Lokalni rukovodeći partner je dužan da, u ime EY Montenegro, na godišnjem nivou ocijeni Sistem upravljanja kvalitetom, zaključno sa 30. junom i da donese odluku o njegovoj efikasnosti. Proces evaluacije se sprovodi godišnje na osnovu Politike godišnje evaluacije globalnog Sistema upravljanja kvalitetom, i ovo je primjer globalnog intelektualnog

resursa osmišljenog kako bi se osigurala dosljednost u sprovođenju Sistema upravljanja kvalitetom u EY Montenegro.

Ova evaluacija zasniva se na pitanju da li Sistem upravljanja kvalitetom EY Montenegro pruža razumno uvjeravanje da:

- EY Montenegro i njegovi zaposleni ispunjavaju svoje obaveze u skladu sa profesionalnim standardima i prikladnim zakonskim i regulatornim zahtjevima, i da se angažovanja sprovode u skladu sa takvim standardima i zahtjevima i
- da su izvještaji koji se izdaju od strane kompanije članice i Partnera na angažovanju (PIC) odgovarajući pod datim okolnostima.
- Ocjena efektivnosti Sistema upravljanja kvalitetom koristi informacije prikupljene tokom nadzornih aktivnosti sprovedenih u određenom periodu. Evaluacija uzima u obzir sljedeće rezultate: testiranja ključnih kontrola Sistema upravljanja kvalitetom
- internih i eksternih provjera angažovanja
- ostalih nadzornih aktivnosti (npr. testiranja usaglašenosti EY Montenegro i njegovih zaposlenih sa etičkim zahtjevima koji se odnose na nezavisnost, kritike kvaliteta koju su iznijeli spoljni regulatori bitni za Sistem upravljanja kvalitetom, problema prijavljenih putem telefonske linije za etička pitanja).

Profesionalno prosuđivanje se primjenjuje prilikom ocjene rezultata nadzornih aktivnosti i prilikom utvrđivanja da li nalazi, pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim nalazima, dosežu nivo manjkavosti. Svaka identifikovana manjkavost zahtijeva analizu korijena uzroka, razvoj plana unapređenja kvaliteta i procjenu ozbiljnosti i rasprostranjenosti manjkavosti. Prilikom donošenja zaključka o godišnjoj evaluaciji Sistema upravljanja kvalitetom, ukoliko je identifikovana ozbiljna manjkavost, kompanija članica mora da procijeni da li je uticaj manjkavosti otklonjen i da li su mjere preduzete do 30. juna bile efektivne.

Zaključak godišnje evaluacije Sistema kontrole kvaliteta zaključno sa 30. junom 2023.

Godišnji zaključak evaluacije zaključno sa 30. junom 2023. godine za EY Montenegro je da Sistem upravljanja kvalitetom pruža razumno uvjeravanje da su ciljevi Sistema upravljanja kvalitetom postignuti.

Komponente našeg Sistema upravljanja kvalitetom

Komponente našeg Sistema upravljanja kvalitetom

U narednim odjeljcima opisujemo glavne komponente Sistema upravljanja kvalitetom koji EY Montenegro primjenjuje:

- Proces procjene rizika Sistema upravljanja kvalitetom
- Upravljanje i vođstvo
- Relevantni etički i zakonski zahtjevi
- Proces prihvatanja angažovanja i klijenata, i nastavak angažovanja i saradnje sa klijentima
- Vršenje angažovanja
- Resursi
- Informacije i komunikacija
- Proces praćenja i saniranja Sistema upravljanja kvalitetom

EY Montenegro je osmislio i implementirao proces procjene rizika radi uspostavljanja ciljeva kvaliteta, utvrđivanja i procjene rizika kvaliteta, te osmišljavanja i implementiranja rješenja u slučaju rizika kvaliteta, kako MSUK 1 zahtijeva. Proces procjene rizika sprovodi se godišnje na osnovu politike globalnog Sistema upravljanja kvalitetom kako bi se osigurala dosljednost u sprovođenju Sistema upravljanja kvalitetom EY Montenegro.

Kako bi se osigurala dosljednost u kompanijama članicama EYG, prilikom osmišljavanja pristupa koji je skalabilan i prilagodljiv shodno činjenicama i okolnostima kompanije članice, globalni revizorski rukovodioci su, na osnovu informacija dobijenih od funkcionalnih grupa i servisnih linija na globalnom nivou, i nivou oblasti i regiona, odredili globalne ciljeve kvaliteta, rizike kvaliteta i odgovore u Sistemu upravljanja kvalitetom. Oni uključuju:

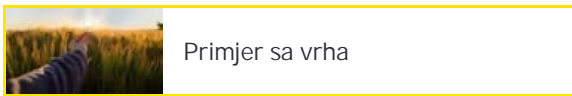
- globalne ciljeve kvaliteta Sistema upravljanja kvalitetom
- globalne rizike kvaliteta Sistema upravljanja kvalitetom
- globalne odgovore u Sistemu upravljanja kvalitetom
- globalne resurse u Sistemu upravljanja kvalitetom (npr. globalne politike ili tehnologije koje umanjuju rizik kvaliteta EY SUK-a)
- globalne ključne kontrole u Sistemu upravljanja kvalitetom koje treba osmisliti i implementirati kako bi se umanjio globalni

rizik kvaliteta EY Sistema upravljanja kvalitetom

- Pretpostavka je da su globalne smjernice Sistema upravljanja kvalitetom primjenljive u svakoj kompaniji članici koja sprovodi MSUK 1. EYG kompanije članice imaju odgovornost da procijene globalne smjernice Sistema upravljanja kvalitetom i odrede da li treba da ih dopune ili prilagode kako bi bile prikladne (npr. dodatni rizici kvaliteta, prilagođavanje odgovora, itd.).
- EY Montenegro je pregledao globalne smernice Sistema upravljanja kvalitetom i preduzeo sljedeće korake:
- Prihvatio ili odbacio globalne rizike kvaliteta i resurse nakon odgovarajuće analize naših činjenica i okolnosti. U slučaju odbacivanja globalnih rizika kvaliteta i resursa, o takvoj odluci se prvo diskutuje na nivou Oblasti.
- U saradnji sa Oblašću kojoj pripada, odredio nivo sprovođenja globalnih ključnih kontrola
- Prilagodio prihvaćene globalne ključne kontrole, kao i ključne kontrole oblasti i regije.

Tokom pregleda globalnih smjernica Sistema upravljanja kvalitetom uzete su u obzir činjenice i okolnosti EY Montenegro, uključujući prirodu i operativne karakteristike EY Montenegro, vrste izvršenih angažovanja i sistemске trendove kod nadzornih aktivnosti u okviru Sistema upravljanja kvalitetom.

Pored pregleda globalnih smjernica Sistema upravljanja kvalitetom, EY Montenegro je takođe utvrdio da li je potrebno dodati ciljeve kvaliteta, rizike kvaliteta ili odgovore. Na osnovu tog pregleda, zaključeno je da nije potrebno dodati ciljeve kvaliteta, rizike kvaliteta ili odgovore prilagođene EY Montenegro.

Postavljanje primjera sa vrha je odgovornost rukovodstva EY Montenegro koji su posvećeni „izgradnji boljeg poslovnog svijeta“ (“Building a better working world”) kroz svoje ponašanje i aktivnosti. Naši zaposleni shvataju da kvalitet i profesionalna odgovornost počinje sa njima i pored važnosti primjera sa vrha. Naše zajedničke vrijednosti koje inspirišu naše zaposlene i koje ih vode na pravi put kao i naša predanost kvalitetu, su ugrađene u ono što mi predstavljamo i u sve što radimo.

Naša kultura snažno podržava saradnju i pridaje veliki značaj konsultacijama prilikom rješavanja složenih računovodstvenih i revizijskih pitanja, kao i pitanja finansijskog izvještavanja, regulative i nezavisnosti. Smatramo da je važno da revizorski timovi tačno prate savjete konsultacija i naglašavamo to kada je potrebno.

Naš stav je da nijedan klijent nije važniji od naše profesionalne reputacije – reputacije EY Montenegro i reputacije svakog našeg zaposlenog.

Naš pristup poslovnoj etici i integritetu je utkan u naš Globalni kodeks ponašanja kao i u našu kulturu konsultacije, programe treninga kao i u interne komunikacije. Više rukovodstvo naglašava značaj obavljanja kvalitetnog posla i usaglašenosti sa profesionalnim standardima i EY politikom kroz komunikaciju i davanjem ličnog primjera. Takođe, EY kompanije članice ocjenjuju kvalitet pruženih profesionalnih usluga, kao glavnog pokazatelja u ocjenjivanju rada i nagrađivanju zaposlenih.

Da bi se izmjerila kultura kvaliteta u EY kompanijama članicama i da bi se pružila dragocjena saznanja EY Montenegro o percepciji kulture kvaliteta, uključujući primjer sa vrha, saradnju, upravljanje radnim obavezama i etičko ponašanje, pokrenuta je Globalna anketa o kvalitetu u aprilu 2023. Rezultati Globalne ankete o kvalitetu su korišćeni za uvrđivanje oblasti u kojima EY Montenegro dobro posluje i oblasti u kojima bi trebalo preduzeti dodatne mjere. Rezultati Globalne ankete o kvalitetu ukazuju na to da naši ljudi prepoznaju da primjer sa vrha, koji postavljaju lideri, ukazuje posvećenost kvalitetu i da EY prepoznaje i cijeni doprinose kvalitetu. Prepoznavanje naše snažne

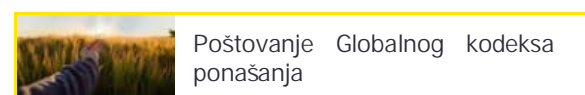
kulture konsultovanja, coaching-a i kontinuiranog unapređenja kvaliteta se takođe odražava u rezultatima Globalne ankete o kvalitetu. Međutim, rezultati takođe ukazuju da je potrebno više raditi na poboljšanju dijela kulture u vezi sa resursima.

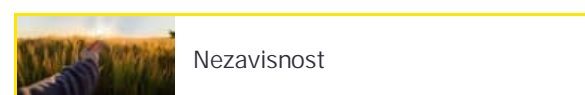
Promovišemo kulturu integriteta kod svih EY profesionalaca. Globalni kodeks ponašanja pruža jasan skup standarda i pravila ponašanja koji usmjerava naše akcije i način poslovanja. Globalni kodeks ponašanja je organizovan u pet kategorija:

1. Rad sa kolegama
2. Rad sa klijentima i ostalima
3. Postupanje sa profesionalnim integritetom
4. Održavanje naše objektivnosti i nezavisnosti
5. Zaštita podataka, informacija i intelektualnog kapitala

Primjenom naših procedura koje podržavaju usklađenost sa globalnim kodeksom ponašanja i putem učestalog komuniciranja, nastojimo stvoriti okruženje koje podstiče sve zaposlene na odgovoran rad, uključujući i izvještavanje nedoličnog ponašanja bez straha.

EY Globalni kodeks ponašanja pruža smjernice o postupcima i poslovanju EY-a. EY Montenegro se pridržava važećih zakona i propisa, a EY vrijednosti ukazuju na našu posvećenost da postupamo pravilno. Ovu važnu posvećenost podržava nekolicina naših politika i procedura, koje ćemo objasniti u narednim pasusima.

Poštovanje relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući nezavisnost, predstavlja ključni element Sistema upravljanja kvalitetom. To podrazumijeva utvrđivanje da smo i suštinski nezavisni, ne samo naizgled. Etički zahtjevi relevantni za naše usluge revizije i profesionalne usluge uključeni su u Međunarodni kodeks za profesionalne računovođe (uključujući

Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe. Takođe se pridržavamo lokalnih etičkih zahtjeva ili kodeksa kojima podliježu naše usluge revizije i profesionalne usluge. Pogledajte odjeljak o Praksama nezavisnosti za informacije o politikama, alatima i procesima koji služe održavanju nezavisnosti.

Rotacija partnera i duga povezanost

EY Montenegro se pridržava zahtjeva za rotaciju partnera u reviziji Međunarodnog odbora za Standarde Etike Računovođa (IESBA), kao i američke Komisije za hartije od vrijednosti i berzu (SEC) u slučajevima koji to zahtijevaju. EY u Crnoj Gori podržava rotaciju partnera jer pruža svjež pristup angažovanju i promoviše nezavisnost u odnosu na klijente, dok se sa druge strane zadržava iskustvo i poznavanje poslovanja klijenta. Rotacija partnera na reviziji, zajedno sa zahtjevima za nezavisnošću, unapređuju sistem internih kontrola kvaliteta i pomažu da se ojača nezavisnost i objektivnost revizora, te na taj način doprinose očuvanju kvaliteta revizije.

Za društva od javnog interesa EY globalne procedure nezavisnosti zahtijevaju da se nadležni partner u reviziji, kao i partner za pregled revizije i ostali revizorski partneri koji donose ključne odluke ili procjene o značajnim pitanjima za reviziju (zajedno "ključni partneri u reviziji") promijene na svakih sedam godina. Za revizorske klijente koji su tek izlistani na berzi, ključni partneri u reviziji mogu da budu angažovani na tom klijentu dodatne dvije godine prije rotacije, ako su proveli šest ili više godina na tom klijentu, prije listiranja na berzi.

Po završetku maksimalnog perioda usluge, ključni partner za reviziju ne smije voditi ili koordinirati profesionalne usluge klijentu revizije društvu od javnog interesa sve dok ne završi period pauze. Ovaj period je pet godina za nadležnog partnera za reviziju na angažovanju, tri godine za partnera za kontrolu kvaliteta revizije i dvije godine za ostale partnere koji podliježu rotaciji.

U slučajevima gdje je od strane lokalnog zakonodavnog tijela ili regulatora ustanovljen period pauze za nadležnog partnera za reviziju koji je kraći od pet godina, duži od tog perioda pauze ili tri godine može se primijeniti umjesto standardne petogodišnje pauze. Ovo izuzeće može se primijeniti samo za periode revizije koji počinju prije 15. decembra 2023. godine.

Pored zahtjeva za rotacijom partnera revizije koji se primjenjuju na društva od javnog interesa klijente revizije, EY je uspostavila zaštitni okvir za dugu povezanost koji, u skladu sa zahtjevima IESBA kodeksa, uključuje i razmatranje prijetnji nezavisnosti nastalih uključenošću zaposlenih tokom dugog

vremenskog perioda i okvir zaštitnih mjera za rješavanje takvih pretnji.

Koristimo alate kako bi se na efikasan način vršio nadzor da li se interna pravila rotacije poštuju i zahtjevi za partnere u reviziji i druge profesionalce koji su dugo povezani sa klijentom revizije. Takođe postoji proces planiranja rotacije i odlučivanja koji uključuje konsultacije sa i odobravanja od strane stručnjaka po pitanjima profesionalne prakse i nezavisnosti.

Eksterna rotacija

Za društva od javnog interesa poštujuemo lokalne zahtjeve rotacije Zakona o reviziji.

Prava uzbuđivača

EY Ethics Hotline, omogućava našim ljudima u EY-u, klijentima i drugima izvan organizacije, da na različite načine anonimno prijave aktivnosti koje mogu uključivati neetično i nedolično ponašanje, a koja mogu dovesti do kršenja profesionalnih standarda. EY Ethics Hotline se sprovodi od strane eksterne organizacije koja pruža povjerljive i po želji anonimne usluge izvještavanja za društva širom svijeta.

Nakon što EY Ethics Hotline registruje prijavu (preko telefona ili preko interneta), pravni tim kompanije članice joj odmah posvećuje pažnju. U zavisnosti od sadržaja prijave, odgovarajuće osobe iz odjeljenja za upravljanje rizicima, talent tima, ili na drugim funkcijama su takođe uključene u njihovo rješavanje. Procedura je identična i u slučaju pitanja prijavljenih izvan EY Ethics Hotline. EYG kompanije članice se ohrabruju da se priključe i problemima koji su za EY liniju za etička pitanja, ali su prijavljeni lokalno, van EY Ethics Hotline.

Nepoštovanje zakona i propisa

U skladu sa IESBA etičkim kodom, EY je usvojio politiku koja je osmišljena da ispuni obavezu prijavljivanja nepoštovanja zakona i propisa - NOCLAR. Politika definiše obaveze prijavljivanja nezakonitih aktivnosti klijenata ili zaposlenih u EY-u, u skladu sa njihovim određenim poslovnim aktivnostima.

Pored obaveza prijavljivanja definisanih NOCLAR-om, EY može biti u obavezi da prijavi nadležnim regulatornim tijelima moguće krivo postupanje klijenata - sigurno ili sumnjivo. Tamo gdje takve obaveze postoje, izvještaji se izdaju u skladu sa lokalnim zakonima.

Politika o sprečavanju korupcije

Globalna EY politika o sprečavanju korupcije usmjerava EY zaposlene u vezi sa određenim neetičkim i nezakonitim aktivnostima. Ova Politika naglašava obavezu poštovanja propisa o sprečavanju korupcije i pruža definiciju šta predstavlja korupciju, odnosno podmićivanje. Dodatno, ova politika utvrđuje pojedine odgovornosti za slučajeve kada se otkrije postojanje korupcije. Uzevši u obzir sve veće prisustvo korupcije na globalnom nivou, ulaže se kontinuiran napor da se mjere sprečavanja korupcije primjenjuju u čitavom EY-u.

Trgovanje na osnovu insajderskih informacija

Trgovanje hartijama od vrijednosti je regulisano nizom zakona i drugih propisa, a EY zaposleni su obavezni da se pridržavaju propisa kojima se uređuje trgovanje na osnovu insajderskih informacija. Naime, zaposlenima u EY-u zabranjeno je da trguju hartijama od vrijednosti, dok su u posjedu neobjavljenih informacija o značajnim činjenicama.

Globalna EY politika o trgovanju na osnovu insajderskih informacija potvrđuje obavezu naših zaposlenih da ne trguju hartijama od vrijednosti kada su u posjedu insajderskih informacija, pruža detalje o tome šta je insajderska informacija i identifikuje kome naši zaposleni treba da se obrate ako imaju pitanja u vezi sa njihovim odgovornostima.

Ekonomske i trgovinske sankcije

Važno je da zaposleni u EY-u prihvate da se situacija u pogledu međunarodnih ekonomskih i trgovinskih sankcija konstantno mijenja. EY prati uvođenje sankcija širom svijeta, kako prije nego što se poslovni odnosi prihvate, tako i kada se nastavljaju. EY obezbjeđuje smjernice svojim zaposlenima o odnosima i aktivnostima na koje uvedene sankcije utiču.

Procedure za sprečavanje pranja novca (Anti-money laundering - AML)

EY Montenegro je određen kao obveznik važećih propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. U skladu sa Globalnim EY uputstvima o sprečavanju pranja novca, EY Montenegro je primijenio politike i procedure dizajnirane da ispune ove obaveze, uključujući procedure Upoznaj svog klijenta, procjene rizika i izvještavanje o sumnjivim transakcijama. EY zaposleni su obučeni u vezi sa

svojim odgovornostima prema AML propisima i dobili su uputstva o tome koga da konsultuju kada imaju neko pitanje na ovu temu.

Zaštita podataka o ličnosti i povjerljivost

EY globalna politika o zaštiti podataka o ličnosti i povjerljivosti propisuje principe koje treba primijeniti prilikom prikupljanja, obrade i čuvanja svih informacija koje su odgovornost EY-a, uključujući podatke o ličnosti koji se odnose na sadašnje, bivše i potencijalne klijente, zaposlene, dobavljače i poslovne saradnike, kao i druge informacije koje se smatraju povjerljivim klijentima, trećim licima ili našoj organizaciji. Ova politika je u skladu sa zahtjevima Opšte uredbe o zaštiti podataka o ličnosti Evropske unije (GDPR) i drugim važećim zakonima i propisima o zaštiti podataka o ličnosti i privatnosti, pored toga što određeni profesionalni standardi pružaju okvir povjerljivosti. EY Montenegro takođe ima obavezujuća poslovna pravila, odobrena od strane regulatornih tijela EU i Crne Gore, sa ciljem olakšanja prenosa podataka o ličnosti unutar EY mreže.

Prihvatanje klijenata i angažovanja i nastavak saradnje

Globalna politika prihvatanja klijenata i angažovanja i nastavka saradnje

Globalna EY politika prihvatanja novog klijenta i nastavka pružanja usluga postojećem klijentu definiše principe kako bismo odredili da li prihvatimo novog klijenta, odnosno da li nastavljamo saradnju sa već postojećim klijentom. Ovi principi su fundamentalni za održavanje kvaliteta, upravljanje rizikom, zaštitu naših zaposlenih i ispunjenje zahtjeva regulatornih tijela. Globalna EY politika o prihvatanju klijenata i angažovanja je primjer politike koju je izdao EYG kako bi se osiguralo pridržavanje vrijednostima EY-a, kako bi se adresirali rizici mreže i garantovala dosljednost u Sistemu upravljanja kvalitetom.

Ciljevi ove politike su:

- Uspostavljanje rigoroznog procesa za ocjenu rizika i donošenje odluke o prihvatanju novog klijenta i angažovanja, odnosno nastavku saradnje sa postojećim klijentom
- Ispunjavanje zahtjeva nezavisnosti
- Identifikovanje i eliminisanje konflikta (sukoba) interesa

- Identifikovanje i neprihvatanje klijenata ili angažovanja koji nose visok rizik
- Konsultacije sa EY profesionalcima i stručnjacima kako bi se identifikovale dodatne procedure rukovođenja rizikom za specifične visokorizične oblasti i
- Usaglašenost sa zakonskom regulativom kao i zahtjevima struke

Pored toga, globalna EY politika o sukobu interesa definiše globalne standarde za rješavanje kategorija potencijalnih sukoba interesa i proces njihovog identifikovanja. Takođe uključuje odredbe čiji je cilj ublažavanje potencijalnih sukoba interesa što je brže i efikasnije moguće, koristeći odgovarajuće zaštitne mjere. Takve mjere zaštite mogu uključivati pribavljanje saglasnosti klijenta da djeluje za drugu stranu gdje može postojati sukob interesa, uspostavljanje odvojenih angažovanih timova koji bi radili za dvije ili više strana, implementaciju odgovarajućih praksi separacije između angažovanih timova ili odbijanje angažovanja kako bi se izbjegao identifikovan sukob.

Globalna EY politika sukoba interesa i povezane smjernice uzimaju u obzir rastuću kompleksnost naših angažovanja i odnosa sa klijentima, kao i potrebu za blagovremenim i preciznim odgovorom na zahtjeve klijenta. Pored toga politike i smjernice usklađene su sa Međunarodnim Etičkim Standardima računovođa (IESBA).

Primjena politike u praksi

EY proces za prihvatanje klijenata i angažovanja (Process for Acceptance of Clients and Engagements PACE) je sistem za efikasnu koordinaciju prihvatanja klijenata i nastavka saradnje u skladu sa globalnim politikama kompanija članica. PACE vodi korisnika korak-po-korak kroz zahtjeve za prihvatanje klijenta i nastavak saradnje, te ga povezuje sa resursima i informacijama potrebnim za procjenu poslovnih prilika i povezanih rizika. PACE je primjer tehnološkog resursa koji koriste EYG kompanije članice širom svijeta kako bi se garantovala dosljednost u Sistemu upravljanja kvalitetom.

Odluka o prihvatanju i odluka o produžetku saradnje sa klijentom se donosi uzimajući u obzir procjenu koju vrši angažovani tim, a u kojoj se razmatraju faktori rizika u više kategorija: stav menadžmenta, unutrašnja kontrola i povezane strane.

Postupak prihvatanja novog klijenta sadrži pažljivo razmatranje rizika povezanih sa potencijalnim klijentom i nekoliko procedura due diligence-a. Prije nego što prihvatimo novog klijenta ili novo angažovanje, moramo da odredimo da li imamo dovoljno resursa da pružimo kvalitetne usluge,

naročito u oblastima sa kompleksnim pitanjima, a potom da razmotrimo da li su usluge koje klijent traži od nas primjerene. Postupak odobrenja je rigorozan, a ni jedno novo revizorsko angažovanje ne može se prihvatiti bez odobrenja timova lokalnog Direktora Profesionalne Prakse (PPD) i rukovodećeg partnera te oblasti (AMP).

Tokom godišnjeg postupka potvrđivanja nastavka saradnje sa klijentom, razmatramo pružene usluge i mogućnost nastavka pružanja kvalitetne usluge i potvrđujemo da li klijent dijeli predanost EY-a Montenegro za kvalitetnim i transparentnim finansijskim izvještajima. Pored toga partner nadležan za reviziju zajedno sa rukovodiocem odjeljenja revizije, na godišnjem nivou razmatra odnos sa klijentima kako bi se utvrdilo da li je nastavak saradnje primjeren.

Kao rezultat ovog razmatranja, neke se revizije utvrđuju kao kompleksne i time podliježu dodatnoj kontroli -nadzoru tokom procesa revizije, dok se sa nekim revizorskim klijentima saradnja prekida. Kao i kod postupka prihvatanja novog klijenta, naš lokalni Direktor Profesionalne Prakse (PPD) i rukovodeći partner revizije su uključeni u postupak odlučivanja o nastavku saradnje sa klijentom i moraju se složiti.

Vršenje revizije

EY kontinuirano ulaže u poboljšanje revizorske metodologije i alata, sa ciljem da dosljedno pruža najviši nivo kvaliteta revizorskih usluga. Ova ulaganja su u skladu sa ciljevima EY da održi posvećenost izgradnji povjerenja na tržištima kapitala i ekonomijama širom svijeta.

Digitalna EY revizija

Digitalna EY revizija pomaže timovima da zadovolje promjenljive potrebe kompanija kojima pružaju usluge i da i u sadašnjosti i u budućnosti ispune očekivanja zainteresovanih strana, koja se konstantno mijenjaju.

Digitalna EY revizija pruža podršku profesionalcima u unapređivanju kvaliteta i stvaranju prednosti u svim fazama revizije spajanjem naprednih sposobnosti sa odgovarajućim digitalnim vještinama i kulturom stalne inovacije.

Digitalna EY revizija se koristi širom svijeta i dobro je pozicionirana i dokazana na tržištu:

- EY Canvas omogućava siguran i cloud-based proces rada, komunikaciju i dokumentaciju na više od 150.000 revizija.

- EY Canvas Client Portal povezuje više od 200.000 EY zaposlenih sa više od 300.000 korisnika koji su klijenti.
- EY Atlas služi kao centralni repozitorijum računovodstvenog znanja za EY timove i entitete kojima se vrši revizija.
- EY Smart Automation mogućnosti pokreću automatizaciju osnovnih aktivnosti i direktno su integrisane u EY Canvas.
- EY Helix omogućava EY timovima da analiziraju godišnje preko 775 milijardi redova podataka unesenih u dnevnik .

Ove tehnologije pružaju podršku EY timovima u unapređivanju kvaliteta - povezujući kompanije i timove, automatizujući revizorske procedure i procese i analizirajući podatke putem napredne tehnologije.

Povezivanje

Nesmetano povezivanje revizorskih timova sa entitetima, kao i sa pravim informacijama, je osnov revizije visokog kvaliteta.

EY Canvas se primjenjuje na globalnom nivou i služi kao jedinstveni centar za rad, komunikaciju i dokumentaciju EY revizorskih angažovanja širom svijeta. Bezbjedno je smješten u cloud-u i u njemu se koristi vodeća tehnologija za internet aplikacije. Ovim se obezbjeđuje sigurnost podataka i sposobnost da se softver razvija kako bi pratio promjene u računovodstvenoj profesiji i regulatornom okruženju.

Kroz profilna pitanja, revizorska angažovanja u EY Canvasu su automatski ažurirana svim relevantnim informacijama koje se odnose na vrstu naših klijenata (npr. listirana, društva od javnog značaja) i industrije u kojoj oni posluju. Time je omogućeno da naši revizorski planovi budu prilagođeni i vremenski ažurirani i povezani sa našim revizorskim smjernicama, profesionalnim standardima i obrascima. Većina obrazaca koji omogućavaju revizijsku dokumentaciju integrisani su u EY Canvas, koristeći pitanja vezana za profil kako bi se pružile relevantne revizorske procedure i povezani zahtjevi za dokumentacijom. Putem Milestones programa, o kome je bilo riječi u odjeljku Infrastruktura koja podržava kvalitet, EY Canvas omogućava efektivan projektni menadžment. Napravljen je sa interfejsom koji omogućava korisniku da sagleda rizike kao i odgovore na te rizike kao i procedure obavljene u ključnim oblastima. EY Canvas ujedno omogućava povezivanje između naših grupnih revizorskih timova omogućavajući im lakšu komunikaciju relevantnih informacija i instrukcija timovima, tako da primarni revizorski tim ima kontrolu nad planiranjem i monitoringom grupnih revizija.

EY Canvas uključuje EY Canvas portal za klijente (EY Canvas Client Portal), kako bi pomogao timovima u komunikaciji sa klijentima i usmjeravanju zahtjeva klijenata.

EY Canvas takođe uključuje EY Canvas Oversight, koji pruža nadzor u realnom vremenu i globalno praćenje napretka revizije kako bi se poboljšala vidljivost i olakšala proaktivna saradnja tokom svih faza revizije.

Dodatno, EY Canvas je upotpunjen EY Atlas-om, globalnom platformom za istraživanje koja omogućava pristup najnovijim informacijama iz računovodstvene profesije, kako za zaposlene u EY-u, tako i za naše klijente.

Automatizacija

Pametne tehnologije pomažu u omogućavanju većih nivoa automatizacije, centralizacije i standardizacije tokom cijele revizije.

Digitalna EY revizija koristi globalnu povezanost putem EY Canvas-a za implementaciju automatizacije na globalnom nivou. EY Smart Automation Hub pruža centralizovanu i globalnu pristupnu tačku za mogućnosti automatizacije, koja je u potpunosti integrisana u EY Canvas i pruža opciju ažuriranja statusa u realnom vremenu. Ova mogućnost automatizacije je velikih razmjera, i koristi i vještačku inteligenciju (AI), mašinsko učenje i ostale napredne tehnologije, kako bi se poboljšalo upravljanje projektima i podržala testiranja u okviru procesa revizije.

Automatizacija i ubrzanje rutinskih procedura omogućavaju revizorskim timovima da se fokusiraju na najistaknutije rizike i složene aspekte prosuđivanja, kao i na doprinos vrijednosti kompanija koje revidiraju. Istovremeno, aktivnosti potrebne kao podrška u sprovođenju revizije se pojednostavljuju – što značajno smanjuje potrebu za administrativnom podrškom od strane menadžmenta entiteta i finansijskih i računovodstvenih timova.

Analiza

Primjena sveobuhvatne analitike omogućava pametni pristup zasnovan na podacima, koji EY timovima olakšava identifikovanje rizika, otkrivanje anomalija i generisanje uvida.

Globalni analitički paket EY Helix integriše vršenje revizije zasnovano na podacima u EY globalnu metodologiju revizije (EY Digital GAM). Sastoji se od analizatora podataka za osnovne poslovne i računovodstvene procese i od analizatora za industriju i specifičnog analizatora za transakcije.

To omogućava revizorskim timovima da primijene ciljane analitike podataka specifične za entitet koji se revidira i da se detaljnije upuste u operativne cikluse kako bi bolje razumjeli finansijske aktivnosti i poslovne procese. Rezultat je pametniji pristup zasnovan na procjeni rizika koji omogućava kvalitetnije dokaze revizije, efektivnu identifikaciju trendova i anomalija, i veće nivoe uvida i poslovne inteligencije. Pročitajte Revizorsku metodologiju u odjeljku Resursi za dodatne informacije o tome kako je sveobuhvatan pristup reviziji, zasnovan na podacima, ključan za pružanje kvalitetne revizije.

EY Helix se upotrebljava zbog neometanog i sigurnog pristupa podacima, što je omogućeno putem standardizovanih i centralizovanih procesa isporuke podataka, niza metoda za ekstrakciju i povezivanje podataka, i najmodernijeg sigurnosnog protokola.

Kontinuirano se investira u nove analizatore u nizu sektora i računovodstvenih oblasti kako bi se poboljšao kvalitet revizorskih procedura u ovim oblastima.

Ulaganje u novu generaciju revizorske tehnologije

Digitalna revizija EY unapređuje kvalitet revizije kroz bolji fokus na rizike od materijalno značajne greške i kvalitetnije dokaze o reviziji kao odgovor na te rizike.

Kao što je navedeno u odjeljku Infrastruktura koja podržava kvalitet, da bi još više ubrzala i iskoristila brzina promjene, organizacija EY ulaže unovu generaciju revizorske tehnologije da bi olakšala povjerenje, transparentnost i transformaciju.

Nadograđujući postojeći globalni revizorski paket EY, ovaj četvorogodišnji investicioni program stvara budućnost revizorske tehnologije integrisanjem i transformacijom najsavremenijih svojstava u jednu besprekornu platformu - omogućavajući novu generaciju usluga uvjeravanja zasnovanih na podacima i omogućenih upotrebom AI.

Investicija je fokusirana na sljedeće tri ključne oblasti transformacije kako bi se obezbijedila kontinuiranost kvaliteta:

- Korisničko iskustvo i saradnja
- Pristup podacima i analitika
- AI i poslovna inteligencija

Tokom posljednjih 12 mjeseci, ova investicija je omogućila puštanje u rad više od 20 značajnih novih svojstava revizorske tehnologije, uključujući analitiku podataka nove generacije koja koristi Microsoft Power BI, nova svojstva AI integrisana u EY Canvas radi olakšavanja procjene rizika i redefinisani radni proces revizije za nekotirane, nekompleksne entitete.

Prevare

Dio napora koji ulažemo u usavršavanje leži u shvatanju potrebe da se unaprijedi način na koji vršimo reviziju, kako bi se spriječile prevare. Na globalnom nivou, EY se trudi da bude predvodnik u profesiji koji će odgovoriti na pitanja zainteresovanih strana o ulozi revizora u identifikovanju prevare.

Kompanije nikada nijesu imale više podataka nego danas, što pruža nove prilike za detekciju materijalnih prevara istraživanjem podataka, analizom i interpretacijom. U idealnom slučaju, ovu ulogu vrše revizori. Oni se sve češće služe analizom podataka za identifikaciju neuobičajenih transakcija i obrazaca vršenja transakcija koji mogu ukazivati na materijalnu prevaru.

Ipak, tehnologija nije univerzalno rješenje, i profesionalno rasuđivanje takođe igra bitnu ulogu. Svi uključeni – uprava, odbori, revizori i regulatori – imaju odgovornost da u korporativnu kulturu i ponašanje uvedu podršku za prevenciju i detekciju prevare. Dodatni koraci koji su preduzeti u podršci ovog bitnog dijela revizije uključuju:

- Korišćenje alata za analizu podataka za poboljšanje detekcije prevara i dalji razvoj profesionalnog skepticizma u reviziji
- Korišćenje dodatnih internih i eksternih podataka i informacija kako bismo dobili što jasnije odgovore na indikatore spoljnih rizika, poput "short selling"-a i uzbunjivanja
- Korišćenje elektronskih potvrda za revizorske dokaze kad god je to moguće
- Formiranje odgovarajućeg okvira za procjenu rizika od prevare zajedno sa revizorskim komitetima i rukovodiocima
- Nalaže godišnju obuku na temu prevare za sve zaposlene u reviziji, koja uključuje iskustvo EY stručnjaka za forenziku
- Obavezno korišćenje usluga stručnjaka za forenziku u reviziji na osnovu ciljanog rizika kako bi procijenili potencijalne rizike od prevare
- Proširuje upotrebu EY Global Assurance Risk Center of Excellence koristeći najnovije tehnologije, poput mašinskog učenja i AI, kako bi dodatno iskoristili eksterne podatke kroz analizu štetnih medijskih izvještaja, ključne forenzičke metrike, praćenje spekulativnih investitora u kratkoj poziciji, alate za procjenu autentičnosti dokumenata, i ostale tehnologije za unapređenje detekcije

rizika od prevare i odgovora u našim revizijama.

Pregled rada revizora

EY politike opisuju zahtjeve za blagovremenim učestvovanjem rukovodstva na revizorskim angažovanjima, kao i različite nivoe pregleda obavljenog rada na reviziji i zahtjeve za dokumentovanjem obavljenog posla i donesenih zaključaka. Članovi revizorskog tima obavljaju detaljan pregled revizorske dokumentacije, dok partner na angažovanju obavlja drugi nivo pregleda. U slučajevima kada je svrsishodno, i na osnovu rizika, predstavnici iz poreskog odjeljenja (poreski eksperti) vrše pregled dokumentacije koja se odnosi na značajne poreze i drugu povezanu poresku dokumentaciju. Za listirana društva i društva od javnog interesa i određena ostala društva, pored angažovanog partnera u pregled je uključen i nezavisan partner (a što je detaljnije opisano u odjeljku Pregled kvaliteta pri angažovanju koji je zadužen za pregled kvaliteta na angažovanju, kao i pregled najznačajnijih pitanja u vezi sa računovodstvom, finansijskim izvještavanjem i našim revizorskim mišljenjem.

Priroda, vrijeme i obim pregleda radnih papira zavise od mnogo faktora, uključujući:

- Rizik, značajnost, subjektivnost i kompleksnost pitanja
- Sposobnost i iskustvo angažovanog revizorskog tima u pripremi revizorske dokumentacije
- Nivo direktnog učešća lica zaduženog za pregled, u radu
- Obim korišćenja konsultacija

Takođe ove politike opisuju vitalnu ulogu angažovanog partnera u upravljanju i dostizanju kvaliteta revizije i isticanju važnosti kvaliteta revizije svim članovima tima.

Zahtjevi za konsultacije

Naše politike konsultacije, su zasnovane na kulturi saradnje, pri čemu se naši profesionalci ohrabruju da dijele svoja viđenja o kompleksnim računovodstvenim i revizorskim pitanjima kao i kompleksnim pitanjima vezanim za izvještavanje. Kako je okruženje u kojem rade kompanije članice EY postalo složenije i globalno povezano, kultura konsultacija u EY je postala je još važnija kako bi pomogla kompanijama članicama da blagovremeno dođu do odgovarajućih zaključaka za kompanije kojima vrše reviziju. Zahtjevi za konsultacije

kao i povezane politike su osmišljene sa ciljem da revizorski tim donese odgovarajuće zaključke.

Kultura konsultacija u EY-ju omogućava angažovanim timovima da pružaju besprekorne i dosljedne usluge visokog kvaliteta koje zadovoljavaju potrebe klijenata revizije, njihovih organa upravljanja i svih zainteresovanih strana.

Za kompleksna i osjetljiva pitanja EY podstiče i zahtijeva konsultovanje sa resursima koji nijesu direktno povezani sa revizorskim timom, sa EY stručnjacima koji posjeduju više iskustva i specijalizovano znanje, a pogotovo sa EY timovima koji se bave pitanjima profesionalne prakse i nezavisnosti. U interesu objektivnosti i profesionalnog skepticizma naša politika zahtijeva od članova profesionalne prakse i nezavisnosti i određenih drugih, da se povuku iz procesa konsultacija ako trenutno rade, ili su u određenom vremenskom razdoblju radili, sa klijentom na kojeg se odnosna konsultacija odnosi. U ovoj situaciji, drugi zaposleni bi bili angažovani.

Naša politika takođe definiše i zahtjeve za dokumentovanjem svih konsultacija, uključujući i zahtjeve za pismenim potvrdama od osobe ili osoba koje su konsultovane, u cilju pokazivanja njihovog razumijevanja pitanja i njegovog rješavanja.

Pregled kvaliteta pri angažovanju

EY politika pregleda kvaliteta pri angažovanju se bavi angažovanjima revizije koja su podvrgnuta kontroli kvaliteta i kvalifikacijama nezavisnih partnera. Pregled kvaliteta na angažovanju od strane nezavisnog partnera, a u skladu sa zahtjevima profesionalnih standarda je obavezan za revizije javnih društava, nodređenih društava od javnog interesa kao i za angažovanja visokog rizika. Nezavisni partneri koji vrše pregled kvaliteta na angažovanju su stručnjaci sa značajnim iskustvom. Oni su nezavisni u odnosu na revizorski tima i daju objektivnu ocjenu značajnih procjena revizorskog tima i zaključaka donijetih u formulisanju revizorskog izvještaja. Pregled kvaliteta na angažovanju, međutim, ne umanjuje odgovornost angažovanog partnera i njegovo angažovanje. Odgovornost nezavisnog partnera koji vrši pregled kvaliteta na angažovanju se ne može ni u kom slučaju delegirati drugim pojedincima.

EY politike i prakse u vezi sa imenovanjem i kvalifikovanošću profesionalaca da postanu nezavisni partneri su unaprijeđene kako bi bile u skladu sa zahtjevima Međunarodnog standarda za upravljanje kvalitetom (MSUK) 2, Pregledi kvaliteta angažovanja. Ova poboljšanja su usredsređena na imenovanje

nezavisnog partnera koji ima odgovarajuće kompetencije i sposobnosti, uključujući dovoljno vremena, kao i dovoljan autoritet i objektivnost da bi se postigla efikasna kontrola kvaliteta angažovanja. Obuka i osposobljavanje pomažu izvršenje kontrole kvaliteta angažmana.

Pregled kvaliteta na angažovanju obuhvata čitav ciklus angažovanja, uključujući planiranje, procjenu rizika, strategiju revizije i izvršenje. Politike i procedure za izvođenje i dokumentovanje pregleda kvaliteta na angažovanju pružaju specifične smjernice o prirodi, vremenu i obimu procedura koje treba izvršiti; i potrebnoj dokumentaciji koja dokazuje da su procedure izvršene. U svim okolnostima, pregled kvaliteta na angažovanju završava se prije datuma revizorskog izvještaja.

Za reviziju, pregled kvaliteta pri angažovanju sprovede partneri u reviziji pridržavajući se profesionalnih standarda u reviziji svih listiranih kompanija, svih društava od javnog interesa i onih za koje se smatra da im je potrebno dodatno nadgledanje. Lokalni vodeći partner u reviziji (ili AMP) i lokalni direktor profesionalne prakse (PPD) daju odobrenje za dodjeljivanje nezavisnog partnera svakom angažovanju gdje je to neophodno.

Usaglašavanje različitih profesionalnih mišljenja u revizorskom timu

Mi zagovaramo kulturu saradnje koja ohrabruje naše zaposlene da se izjasne u slučaju nastanka neslaganja oko profesionalnog mišljenja ili ako se osjećaju nelagodno u vezi sa pitanjima koja se tiču konkretnog revizorskog angažovanja. Procedure su kreirane na način da omoguće svim članovima revizorskog tima da iskažu svoje neslaganje u vezi sa značajnim računovodstvenim, revizorskim pitanjima odnosno pitanjima koja se odnose na finansijsko izvještavanje.

Sa ovim procedurama se upoznaju svi novozaposleni i iste se njeguju tokom vremena kako bi našim zaposlenima ugradili i odgovornost i ovlašćenja da zahtijevaju temeljnu diskusiju i provjeru različitih mišljenja.

Neslaganja u profesionalnom mišljenju do kojih može doći tokom revizije se generalno rješavaju na nivou revizorskog tima. Međutim, ukoliko bilo koji pojedinac u diskusiji nije zadovoljan donijetom odlukom, oni obavještavaju sljedeći nivo rukovodstva/uprave, dokle god se ne dođe do dogovora ili finalne odluke, uključujući i konsultacije sa profesionalnom praksom, ukoliko je potrebno.

Ukoliko nezavisni partner za pregled kvaliteta na angažovanju da preporuku sa kojim se angažovani partner ne slaže, izvještaj revizora neće biti izdat dok se to pitanje ne razriješi na zadovoljavajući način. To

se vrši kroz odgovarajući proces konsultacija i razrješenja profesionalnih neslaganja.

Razlike u profesionalnom mišljenju koje se rješavaju konsultacijama sa profesionalnom praksom su na odgovarajući način dokumentovane.

Čuvanje dokumentacije

Globalna politika o čuvanju i pothranjivanju dokumentacije i informacija se zasniva na odredbama našeg Globalnog kodeksa ponašanja i unapređuje ih u pogledu profesionalnog integriteta prilikom dokumentovanja rada i poštovanja intelektualnog kapitala.

Na osnovu ove politike i Globalnog rasporeda čuvanja dokumentacije - Global Retention Schedule (GRS) - su formirani protokoli upravljanja podacima, informacijama i dokumentacijom (RIM) tokom angažovanja, uključujući bezbjedno odbacivanje ili brisanje istih kada im istekne rok čuvanja, osim ako na njih ne primjenjuju posebne okolnosti.

Ova politika, GRS i RIM zahtjevi su u skladu sa primjenljivim standardima profesije i zasnivaju se na regulatornim, zakonskim i poslovnim zahtjevima i obavezama. Oni se primjenjuju na sve angažmane i osoblje i poštuju zakonske zahtjeve Crne Gore koji se odnose na stvaranje i održavanje radnih papira relevantnih za dati posao.

Resursi

Dodatne informacije o posvećenosti EY Srbija ulaganju u talente s ciljem daljeg unapređivanja kvaliteta revizije možete naći u odeljku Ulaganje u izuzetne talente i kontinuirano obrazovanje

Formiranje revizorskih timova

Raspoređivanje zaposlenih u revizorske timove se takođe vrši na osnovu uputstava našeg rukovodstva. Faktori koji se uzimaju u obzir prilikom formiranja revizorskih timova uključuju: veličina i kompleksnost angažovanja, ocjene rizika angažovanja, specijalizovana znanja i vještine iz relevantne industrije, vrijeme obavljanja revizije, kontinuirana edukacija kao i prilika da se stekne iskustvo tokom rada na terenu. Kod kompleksnijih angažovanja razmatra se potreba i za dodatnim ili posebnim znanjima kako bi se poboljšao ili dopunio revizorski tim.

U mnogim slučajevima, stručnjaci sa ekspertizom iz određenih oblasti računovodstva i revizije, kao na primjer poreza ili informacione tehnologije, su dodijeljeni revizorskim timovima kako bi pomogli u obavljanju revizorskih procedura i u pribavljanju odgovarajuće revizorske dokumentacije.

Dodatno, interni stručnjaci koji posjeduju znanje izvan oblasti računovodstva ili revizije, kao što su forenzika, procjena vrijednosti imovine, aktuarska analiza i ESG izvještavanje, mogu pružiti pomoć iz svoje oblasti revizorskom timu kako bi se prikupilo dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza.

Kada su ispunjeni određeni uslovi, politika EY-a u Crnoj Gori zahtijeva odobrenje angažovanja pojedinaca na određenim revizorskim pozicijama od strane našeg rukovodstva i našeg Direktora Profesionalne Prakse (PPD). Ova praksa se sprovodi kako bi se osiguralo da profesionalci koji su na čelu revizorskih angažovanja posjeduju odgovarajuće sposobnosti (npr. znanje, vještine i mogućnosti) da ispune svoje odgovornosti prema angažovanju i da poštuju pravila rotacije revizora.

Uslužni centri

Globalni uslužni centri (Global Delivery Services - GDS) predstavljaju integrisanu mrežu centara za pružanje usluga EY koji pružaju pomoćne usluge EY kompanijama članicama. U ovom dobu ogromnih promjena, GDS nastavlja sa razvojem fleksibilnih poslovnih modela i inovativnih načina podrške kompanijama članicama i njihovim potrebama koje se stalno mijenjaju. Širom sektora, GDS timovi svoje iscrpno tehničko znanje usmjeravaju na inovacije, automatizaciju i unapređenje procesa kako bi kreirali stotine skalabilnih usluga prilagođenih EY-u, koje uvećavaju vrijednost organizaciji. Kao dio transformacije revizije, EY revizorske usluge će uvećati upotrebu specijalizovanih timova radi postizanja kvalitetnijih rezultata, a ovo uključuje upošljavanje GDS-a.

Raznolikost, pravičnost i inkluzivnost

Kompanija EY je dugi niz godina posvećena idejama raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti. Ova posvećenost formiranju raznolikih, pravičnih i inkluzivnih timova koji postižu visoke rezultate je posebno bitna u odjeljenju revizije, gdje raznovrsne perspektive pospješuju profesionalnu skeptičnost i kritičko razmišljanje. Veća raznolikost, pravičnost i inkluzivnost vode boljim odlukama, stimulišu inovativnost i doprinose agilnosti u organizaciji.

EY već godinama radi na raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti. Iako je već postignut značajan napredak, EY se pod uticajem NextWave strategije i ambicije posvetio ubrzanju napretka po pitanjima raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti u cijeloj organizaciji. Globalno izvršno tijelo se potpisivanjem Izjave o raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti Globalnog izvršnog tijela (Global Executive Diversity, Equity and Inclusiveness Statement) na vidljiv način potrudilo da ljudi u EY-u i tržište ubrzaju projekat raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti. Pored toga što potvrđuje da su raznolikost, pravičnost i inkluzivnost ključne u biznisu, ovim postupkom se postiže to da kompanije članice EY-a brinu o napretku koji počinje od vrha.

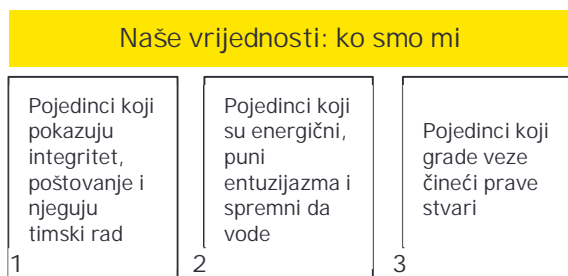
EY je takođe nedavno pokrenuo Globalni revizorski osnovni model očekivanja po pitanju raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti (Global Assurance DE&I model) u praksi revizije kako bi ubrzao napredak na ovom polju. On uključuje skup globalno primjenljivih osnovnih očekivanja za raznolikost, pravičnost i inkluzivnost u svim procesima za talente revizije i sastoji se od ideja i inicijativa koje mogu da unaprijede raznolikost, pravičnost i inkluzivnost u okviru ovih procesa. Posljednjih godina se posebno fokusiramo na promovisanje rodne raznolikosti. 33% novih partnera u reviziji na globalnom nivou, koji su unaprijeđeni 1. jula 2023. godine, bile su žene i izgrađena je jaka mreža ženskog rukovodstva, što podržava i činjenica da su od svih zaposlenih na globalnom nivou u 2022. godini, 52% bile žene.

Inkluzivne organizacije značajno povećavaju moć različitosti. Zaposlenima je potrebno da znaju da rade za organizaciju koja ih ne cijeni samo kao individue, već i vidi njihove razlike kao vrline i cijeni način na koji i one doprinose njihovom poslu. Njegovanje osjećanja pripadnosti je izuzetno značajno pri zapošljavanju najtalentovanijih kandidata i da naši zaposleni ostanu motivisani i angažovani.

U anketi zaposlenih u martu 2023. godine, 82% ispitanih revizora je izjavilo da EY organizacija pruža radno okruženje u kojem se osećaju slobodnim da budu ono što jesu, što je povećanje od 3% u poređenju sa istraživanjem iz marta 2022. godine.

Rukovodioci širom EY-a smatraju da su raznolikost i inkluzivnost prioriteti i one predstavljaju glavne parametre u radu HR-a. Sa ciljem da se omogući veća odgovornost širom EY organizacije, program za praćenje raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti na globalnom nivou (Global D&I Tracker) omogućava praćenje napretka u odnosu na dosljedne parametre raznolikosti, pravičnosti i inkluzivnosti, kao i izvještavanja širom organizacije. Kompanija EY je takođe kreirala Globalnu radnu grupu za društvenu jednakost (Global Social Equity Task Force - GSET) čiji je zadatak da kreira objedinjen plan mjera koje će se boriti protiv nejednakosti i diskriminacije, uključujući rasizam. Kao globalna organizacija, EY ima priliku da

se pozabavi uticajem nejednakosti i nepravde i podstakne napredak unutar EY organizacije i šire. EY se zalaže za unapređenje društvene jednakosti i inkluzivnog rasta i suprotstavljanje nepravdi, pristrasnosti, diskriminaciji i rasizmu. Društvena pravičnost znači da nam je cilj da svaka osoba u EY Montenegro ima pristup resursima i mogućnostima koje su im potrebne, s obzirom na različite polazne tačke i različite potrebe. To takođe znači uklanjanje prepreka za mogućnosti i inkluzivna iskustva, što može dovesti do nejednakih ishoda. EY vjeruje da kompanije imaju direktan uticaj na rješavanje ovih nedostataka i stvaranje boljeg radnog okruženja, kroz timove, liderstvo i kulturu u timovima, ravnomjerno raspoređivanje posla, kao i način na koji se donose odluke o procjeni učinka, napredovanju i imenovanju.

Revizorska metodologija

Globalna Revizorska Metodologija (EY GAM) pruža globalni okvir za obavljanje visoko kvalitetnih usluga revizija putem dosljedne primjene procesa, procjena i revizorskih procedura u svim revizorskim angažovanjima. Osnova EY GAM-a je procjena (i ponovno razmatranje i izmjena, ako je potrebno tokom revizije) rizika, te utvrđivanje vrste, vremena i obima revizorskih procedura na osnovu procjene rizika. U okviru EY GAM-a, poseban naglasak je na profesionalnom skepticizmu tokom sprovođenja revizije. EY GAM je zasnovan na Međunarodnim Standardima Revizije (ISA) i dopunjen je u Crnoj Gori da bude u skladu sa domaćim zakonskim i regulatornim zahtjevima. EY GAM je jedan od primjera intelektualnih resursa koji su dostupni EYG kompanijama članicama sa ciljem pružanja dosljednog izvršavanja revizorskih angažovanja.

Osmišljena i zasnovana na opsežnom istraživanju u koje su bili uključeni revizori, EY Digitalna Globalna revizorska metodologija, dio EY Globalne revizorske metodologije (EY GAM), se fokusira na pojednostavljanje zadataka i bolje uvezivanje jedne revizorske procedure sa sljedećom korišćenjem kompletne populacije podataka o klijentima. Sve procedure, uključujući procjenu rizika i značajne procedure, počinju sa stavom da su podaci na prvom mjestu, analizom relevantnih finansijskih i

nefinansijskih podataka dopunjujući ih tradicionalnim tehnikama revizije kao što su upiti, zapažanja i inspekcije. Mogućnost analiziranja razvrstanih podataka korišćenjem globalnog analitičkog skupa u EY Helix-u poboljšava razumijevanje poslovanja klijenata i fokusira se na identifikaciju rizika svojstvenih određenom klijentu, ključnih transakcija i trendova i anomalija koje mogu ukazivati na pogrešne izjave ili prevare. Pristup reviziji koji se bazira na podacima ulaže napor na reviziju transakcija sa većim rizikom, omogućava dinamičniju strategiju revizije koja brzo reaguje na lako prepoznatljive promjene u podacima i doprinosi dijalogu sa klijentom i njegovim menadžmentom fokusirajući ga na nalaze u reviziji i procjenjivanje ishoda.

Koristeći online alatku, EY Atlas, revizor EY-a koristi verziju GAM-a koja je organizovana po temama i dizajnirana da fokusira našu revizorsku strategiju na rizike finansijskih izvještaja kao i na osmišljavanje i sprovođenje odgovarajuće strategije koja će odgovoriti na te rizike. EY GAM čine dva osnovna dijela: metodološki zahtjevi i pomoćni obrasci i primjeri. Zahtjevi i uputstva odražavaju i standarde revizije i EY politike. Primjeri u EY GAM-u dopunjuju zahtjeve i uputstva sa ilustrativnim primjerima iz vodeće prakse.

EY GAM sadrži brojne revizorske pristupe koji su „profilisani“ u okviru EY Atlasa kako bi se predstavili relevantne zahtjeve i uputstva, u zavisnosti od prirode kompanije koja je predmet revizije – na primjer, postoje profili za Digital GAM ili Core GAM i drugi profili za listirane i za one koji se smatraju nekompleksnim entitetima.

EY nastavlja da razvija metodologiju kako bi ispratilo promjene i revizije standarda za usluge revizije i drugih profesionalnih standarda, i promjene u okviru procesa finansijskog izvještavanja, te kako bi poboljšao smjernice koje su bitne za zainteresovane strane, poput rizika povezanih sa klimatskim promjenama, sajber rizika i upotrebe novih tehnologija u poslovanju ili procesima finansijskog izvještavanja klijenata (npr. automatizacija, AI, blockchain). EY timovima na revizorskim angažovanjima je pružena metodologija, smjernice i resursi za identifikaciju i odgovor na jedinstvene rizike koji proističu iz klimatskih promjena, sajber rizika i tehnološkim prekidima.

Dotatna poboljšanja su napravljena kao odgovor na različita iskustva sa rezultatom implementacije i kao odgovor na rezultate eksternih i internih provjera.

Nedavno je EY GAM ažuriran u skladu sa zahtjevima ISA 220 (Revidirani), Kontrole kvaliteta za reviziju finansijskih izvještaja, MSUK 1, Upravljanja kvalitetom za firme koje obavljaju poslove revizije ili preglede finansijskih izvještaja, ili ostale usluge uvjeravanja ili povezane usluge, kao i u skladu sa novim zahtjevima nezavisnosti Etičkog kodeksa Odbora za međunarodne

standarde etike za računovođe koji zahtijevaju prethodnu saglasnost za pružanje usluga pored revizije našim klijentima i objavljivanje iznosa naknada. Dato je nekoliko mogućih opcija za implementaciju novih i revidiranih zahtjeva.

Pored toga, pratimo trenutna i nova dešavanja i objavljujemo blagovremena obavještenja o planiranju i izvršenju revizije koja naglašavaju područja koja su zapažena tokom inspekcija kao i druge ključne teme od interesa za našeg lokalnog regulatora (ili regulatore) revizije i Međunarodni forum nezavisnih regulatora revizije (IFIAR).

Izdali smo računovodstvena i revizijska razmatranja kada se vrše revizije subjekata koji su izloženi riziku usljed skorašnjih neuspjeha u bankarskom sektoru i kako bismo odgovorili na ekonomske uslove koji se mijenjaju, uključujući povećanje inflacije i kamatnih stopa.

Uz kontinuirani razvoj tehnologije koja se koristi u reviziji, EY ima strog globalni proces sertifikacije kako bi se osiguralo da je tehnologija koja se koristi u revizorskim angažovanjima odgovarajuća (tj. da rješenje ispunjava svoje ciljeve i da je prikladno za upotrebu u revizorskom okruženju i da zaposleni u EY imaju odgovarajuće kompetencije da koriste to rješenje).

Sertifikacija se bavi nizom aspekata, uključujući to da rješenje ima jasan revizorski cilj, da se sprovede odgovarajući testovi, da su metodologija, mogućnosti i učenje raspoloživi i olakšavaju njenu primjenu i da se sprovede relevantni zakonski i regulatorni zahtjevi (npr. privatnost podataka).

Komponenta informacija i komunikacije je nova komponenta u MSUK 1 za dobijanje, generisanje ili korišćenje informacija i komuniciranje informacija, radi osmišljavanja, implementacije i sprovođenja Sistema upravljanja kvalitetom. Ciljevi kvaliteta u okviru ove komponente se odnose na efektivnu dvosmjernu komunikaciju između:

- Osoblja
- Kompanijama članicama EY mreže
- Spoljnih strana
- Izvršilaca usluga

Efektivna dvosmjerna komunikacija je ključna za rad Sistema upravljanja kvalitetom i izvođenje revizijskih angažmana. Globalna SUK politika daje zahtjeve EYG kompanijama članicama da interno i eksterno komuniciraju o njihovom Sistemu upravljanja kvalitetom.

Proces praćenja i saniranja Sistema upravljanja kvalitetom je osnov procesa praćenja Sistema upravljanja kvalitetom, uključujući kvalitet revizije. EY Montenegro je uspostavio proces praćenja i saniranja SUK-a s ciljem da:

- prikupi relevantne, pouzdane i blagovremene informacije o osmišljavanju, implementaciji i sprovođenju Sistema upravljanja kvalitetom EY-a Montenegro
- stvori osnovu za identifikaciju nedostataka
- preduzme odgovarajuće mjere kao odgovor na sve identifikovane nedostatke

Informacije o osmišljavanju, implementaciji i sprovođenju našeg Sistema upravljanja kvalitetom dobijene iz procesa praćenja i saniranja se ocjenjuju kako bi se donio zaključak o efektivnosti u postizanju ciljeva Sistema upravljanja kvalitetom EY-a Montenegro.

Aktivnosti praćenja Sistema upravljanja kvalitetom uključuju:

- testove ključnih kontrola Sistema upravljanja kvalitetom
- interne i eksterne provjere angažovanja
- druge aktivnosti praćenja, na primjer (i ne obuhvatajući sve aktivnosti):
 - testove EY Montenegro i poštovanje etičkih zahtjeva vezanih za nezavisnost njegovih zaposlenih
 - kritike kvaliteta koje su iznijeli eksterni regulatori relevantni za Sistem upravljanja kvalitetom
 - probleme prijavljena putem telefonske linije za etička pitanja

Proces praćenja i saniranja se sprovodi na godišnjem nivou na osnovu globalne SUK politike praćenja i saniranja, što predstavlja primjer globalnog intelektualnog resursa kojim se obezbjeđuje dosljednost u sprovođenju EY Montenegro Sistema upravljanja kvalitetom. Proces praćenja i saniranja

koordiniraju i nadziru predstavnici globalne PPD grupe, pod nadzorom Globalnog rukovodstva za reviziju.

Testiranje ključnih kontrola MSUK 1

Ključne kontrole Sistema upravljanja kvalitetom su osmišljene i implementirane kako bi se ublažili rizici kvaliteta. Cilj testiranja ključnih kontrola unutar Sistema upravljanja kvalitetom EY Montenegro uključuje odluku da li su ključne kontrole Sistema za upravljanje kvalitetom:

- osmišljene, implementirane i sprovedene u skladu sa razumijevanjem i dokumentacijom vlasnika kontrole
- blagovremeno sprovedene od strane vlasnika kontrola ili operatora kontrola navedenog prilikom osmišljavanja ključne kontrole Sistema upravljanja kvalitetom
- rezultirale pravovremenim razrješenjem svih pitanja (nakupljenih informacija) koja su identifikovana
- bazirane na pouzdanim informacijama (tj., da li su informacije koje su korišćene u sprovođenju ključnih kontrola Sistema upravljanja kvalitetom potpune i tačne, ukoliko je takav zahtjev primjenljiv)

Pojedinci koji testiraju ključne kontrole Sistema upravljanja kvalitetom su kompetentni, objektivni i nezavisni od vlasnika kontrola i operatora kontrola.

Program kontrole kvaliteta revizije

EY Montenegro sprovodi globalni program kontrole kvaliteta revizije, izvještava o njegovim rezultatima i razvija odgovarajuće planove za poboljšanje. Globalni AQR program usklađen je sa smjernicama koje sadrži MSUK 1 te se po potrebi dopunjava radi usklađivanja sa standardima i zakonodavstvom u Crnoj Gori. Program kontrole kvaliteta revizije takođe doprinosi naporima koje EY Montenegro kontinuirano ulaže kako bi prepoznao područja u kojima se može poboljšati naš rad odnosno naše politike i procedure.

Programi kontrole kvaliteta uključuju cikličnu provjeru najmanje jednog kompletiranog angažovanja jednog angažovanog partnera. Angažovanja koja su predmet programa kontrole kvaliteta na godišnjem nivou su odabrana na osnovu rizika, sa naglaskom na klijente koji su veliki, kompleksni ili su od javnog interesa, uključujući elemente nepredvidivosti kako bi se utvrdila usaglašenost sa internim politikama i procedurama, zahtjevima EY GAM metodologije i

relevantnim profesionalnim standardima i zahtjevima lokalne regulative. Program takođe uključuje i pregled metodom uzorka nerevizorskih angažovanja koja su sproveli revizorski timovi. Time se mjeri usklađenost sa relevantnim profesionalnim standardima i internim politikama i procedurama koje je potrebno primjenjivati u izvršavanju nerevizorskih usluga.

Globalni program kontrole kvaliteta revizije dopunjava eksterne provjere, kao što su programi kontrole od strane regulatora i ocjenjivanja od strane eksternog praktičara. Takođe nas obavještava o našoj usklađenosti sa regulatornim zahtjevima, profesionalnim standardima i politikama i procedurama.

Kontrolori kvaliteta revizije i tim lideri se biraju na osnovu svojih vještina i profesionalne kompetencije u oblasti računovodstva i revizije, kao i na osnovu njihove ekspertize za određenu industriju. Često su učestvovali u Globalnom AQR programu godinama unazad i veoma su vješti u sprovođenju programa. Tim lideri i kontrolori su nezavisni od angažovanja i timova koje pregledavaju i obično su im dodijeljene provjere van njihove matične lokacije.

Globalni AQR program dopunjava program koji pokriva provjere angažovanja ostalih usluga uvjeravanja i povezanih usluga, bez obzira koja servisna liniju obavlja to angažovanje. Ovaj program se naziva Programom kontrole kvaliteta ostalih usluga uvjeravanja (OAQR).

Rezultati AQR i OAQR procesa se sumiraju na globalnom nivou (kao i na nivou oblasti i regiona) zajedno sa svim ključnim oblastima u kojima rezultati ukazuju na potrebu za kontinuiranim poboljšanjima kvaliteta. Sumirani rezultati se dijele u okviru mreže. Mjere za rješavanje problema kvaliteta revizije, koji su primijećeni od strane AQR programa, regulatornih kontrola i pregleda od strane kolega, adresirane su od strane našeg rukovodstva u odjeljenju revizije i našeg Direktora Profesionalne Prakse (PPD). AQR program daje značajne povratne informacije o našem Sistemu upravljanja kvalitetom i pruža nam mogućnost kontinuiranog rasta kvaliteta.

Eksterne kontrole kvaliteta revizije

U skladu sa članom 48 Zakona o reviziji („Službeni list Crne Gore“ broj 001/17), članom 31 Zakona o inspeksijskom nadzoru („Službeni list Republike Crne Gore“ broj 39/3; „Službeni list Crne Gore“ broj 79/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16), EY Montenegro kao i naši serifikovani revizori bili su predmet nadzora od strane ovlašćenih lica Ministarstva finansija Crne Gore (Direktorat za centralnu harmonizaciju).

Nadzor nad radom društva, odnosno ovlaštenih revizora je izvršen u periodu od 12. oktobra 2020. godine do 10. novembra 2020. godine, a zapisnik o izvršenom nadzoru je izdat dana 11. novembra 2020. godine.

Uvažavamo i imamo korist od procesa kontrole sprovedene od strane Ministarstva finansija. Temeljno ispitujemo sva pitanja koja se javljaju u procesu provjere sa ciljem da identifikujemo oblasti u kojima možemo unaprijediti kvalitet revizorskih usluga. Angažovanja sa značajnim nalazima podliježu globalnoj analizi utvrđivanja uzroka (vidjeti sljedeći odjeljak). Zajedno sa našim AQR procesom, eksterna kontrola pruža nam dragocjen uvid u kvalitet EY revizija. Uvid nam omogućava da efikasno izvršimo revizije visokog kvaliteta. Informacije o Ministarstvu finansija mogu se pronaći na sljedećem sajtu: [Ministarstvo finansija \(www.gov.me\)](http://www.gov.me).

Analiza uzroka na nivou angažovanja i akcijski planovi

Analiza uzroka na nivou angažovanja je centralni dio EY okvira za unapređenje kvaliteta, i ona pruža iscrpnu procjenu uzroka koji čine osnov pozitivnog ili negativnog ishoda provjere angažovanja.

Nalazi svakog uzroka se detaljno analiziraju. Analiziranje ovog istraživanja omogućava bolje razumijevanje pokretača pozitivnih i negativnih rezultata. Omogućava nam da se fokusiramo na ključna ponašanja koja generišu pozitivne rezultate visokog kvaliteta i ovaj proces predstavlja osnov i temelj za stalno unapređivanje.

Nakon što se završi analiza uzroka na nivou angažovanja, kompanije članice EYG imaju odgovornost da procijene rezultate svog portfolija i da posebnu pažnju posvete utvrđivanju rasprostranjenih problema i razvijanju odgovarajućih akcijskih planova za saniranje problema.

Indikatori kvaliteta revizije

Pored proučavanja cjelokupnih godišnjih rezultata Sistema upravljanja kvalitetom, lideri odjeljenja revizije prate sprovođenje EY strategije i prioriteta kvaliteta putem kombinacije metrike ili Indikatora kvaliteta revizije (AQI). Iako se nijedan parametar ili set parametara ne mogu smatrati jedinim pokazateljima kvaliteta revizije, određeni set parametara se može koristiti kako bi se dobio nagovještaj kvaliteta revizije.

Podaci za razne teme se prikupljaju na mjesečnom nivou za svaku zemlju, zahvaljujući jakoj integrisanosti alata, praksi i politici naše organizacije. Indikatori kvaliteta revizije uključuju i vodeće i prateće indikatore

kvaliteta i obuhvataju teme koje se tiču vršenja revizije, talenata, saniranja problema i omogućavanja. Svaki Indikator kontrole kvaliteta se mjeri u odnosu na uspostavljene ciljeve specifične za određeno područje i globalne ciljeve, pri čemu svi rezultati koji su izvan tih okvira zahtijevaju evaluaciju i plan saniranja.

Indikatori kontrole kvaliteta su takođe usklađeni sa EY okvirom odgovornosti kako bi odražavali prioritete mreže lokalnih rukovodilaca i revidiraju se na godišnjem nivou kako bi se osiguralo da oni ostaju relevantni i da su u skladu sa inicijativama vezanim za kvalitet.

Primjeri EY Indikatora kvaliteta revizije uključuju:

- rezultate interne i eksterne provjere
- prilagođavanje zadatim vremenskim rokovima angažovanja
- zadržavanje zaposlenih
- nezavisnost
- primjenu obaveznog učenja

Elementi koji se nadgledaju i mjere preko prikaza Indikatora kvaliteta revizije podliježu godišnjoj kontroli kako bi se osiguralo da oni ostaju relevantni i da su u skladu sa inicijativama vezanim za kvalitet.

Globalni Indikatori kvaliteta revizije pomažu u informisanju rukovodioca o tome da li određene akcije daju potreban efekat i na vrijeme upozoravaju gdje je potrebna intervencija.

Identifikacija i procjena nedostataka Sistema upravljanja kvalitetom i utvrđivanje uzroka

Nalazi su informacije o osmišljavanju, implementaciji i sprovođenju Sistema upravljanja kvalitetom koji ukazuju na to da li postoji jedan ili više nedostataka. Nalazi se sakupljaju izvođenjem nadzornih aktivnosti. EY Montenegro procjenjuje svaki nalaz, ili skup nalaza uzimajući u obzir da nalazi imaju donekle značaj u utvrđivanju toga da li nedostatak postoji. Potencijalne nalaze koji su identifikovani i njihovu procjenu pregleda Nadzorni odbor SUK-a.

Ako se identifikuju bilo kakvi nedostaci, vrši se analiza uzroka kako bi se utvrdio ključni uzrok, ocijenila ozbiljnost i rasprostranjenost nedostatka, a zatim osmislile odgovarajuće akcije.

Predstavnici Globalne profesionalne prakse i profesionalne prakse na nivou oblasti i rukovodstvo revizije sastaju se redovno kako bi pregledali rezultate nadzornih aktivnosti i procjene nalaza i nedostataka kako bi se osigurala dosljedna primjena okvira za identifikaciju i procjenu nalaza, evaluaciju nedostataka i izvođenje analize uzroka kako je opisano u Globalnoj SUK politici o procesu praćenja i saniranja.

Planovi za unapređenje kvaliteta Sistema upravljanja kvalitetom

Za sve potvrđene nedostatke, EY Montenegro razvija planove za unapređenje kvaliteta, koji uključuju:

- uklanjanje učinka identifikovanog nedostatka
- blagovremeno saniranje identifikovanih nedostataka
- procjenu efektivnosti mjera saniranja nedostataka

Planovi za unapređenje kvaliteta razvija Operativni odbor SUK-a, a pregleda ih Nadzorni odbor SUK-a kako bi se osiguralo da su planirane mjere prikladne.

Infrastruktura koja održava kvalitet

Infrastruktura koja održava kvalitet

Naša strategija

NextWave je globalna EY strategija i ambicija da klijentima, ljudima i društvu pruži dugoročnu vrijednost. Ova strategija je učvrstila poziciju EY- kao kompanije koja može da se adaptira i donosi inovacije, dok svrha EY-a da Stvaramo bolje poslovno okruženje nastavlja da inspiriše ljude ne samo da pružaju usluge klijentima, nego i kako da koriste znanje, vještine i iskustvo EY-a u pružanju podrške zajednicama u kojima živimo i radimo. Uvidi i kvalitetne usluge koje EY kompanije članice pružaju pomažu u izgradnji povjerenja u poslovanje i pomažu tržištima kapitala.

Za EY usluge revizije i uvjeravanja, strategija NextWave zasnovana je na prepoznavanju da se tržišta suštinski mijenjaju zbog disrupcija u podacima i tehnologiji, klimatskih promjena, demografskih promjena i globalizacije, zbog čega EY mora hitno da odgovori na sve veću potrebu za povjerenjem.

Kao odgovor, EY odjeljenje za reviziju i uvjeravanje započelo je višegodišnje i drastične promjene u pogledu revizorskih timova, procesa i tehnologije. Kroz ovu transformaciju EY nastavlja da koristi inherentne snage najveće prednosti svojih kompanija članica u pružanju kvaliteta i izgradnji povjerenja – EY ljudi. Unapređivanjem svojih vještina i iskustava, dok takođe transformišu način na koji EY timovi rade (vođeni intuitivnom metodologijom i prilagođenom podrškom, fokusirajući se na podatke i tehnologiju tokom pružanja usluga uvjeravanja) oni bolje ispunjavaju EY svrhu da služe javnom interesu.

Kroz pristup zasnovan na podacima, a omogućen transformacijom i integracijom mogućnosti naše digitalne tehnologije, EY timovi nastavljaju da pružaju visokokvalitetne revizije sa nezavisnošću, integritetom, objektivnošću i profesionalnim skepticizmom. Kompanije članice EY svojim revizorskim profesionalcima pružaju dodatnu obuku i omogućavaju im da pomognu u otkrivanju prevare. Pristup zasnovan na podacima i unaprijeđena obuka unapređuju iskustvo EY timova, tako da oni mogu više vremena da posvete ocjenjivanju rizika i profesionalnom rasuđivanju. Kompanije članice EY kontinuirano razvijaju reviziju za budućnost, uključujući sve sofisticiraniju analizu podataka i brzo dostavljanje detaljnijeg uvida koji podržavaju visok kvalitet revizije koju cijene i kompanije kojima EY vrši reviziju i tržišta kapitala. Primjenjivanjem najsavremenijih tehnologija naši zaposleni u odjeljenju za usluge revizije i uvjeravanja doprinose sveukupnoj svrsi EY-a – da Stvaramo bolje poslovno okruženje.

Podaci i tehnologija nastavljaju da transformišu revizorsku profesiju i podržavaju promjene u zahtjevima tržišta kapitala. U junu 2022. godine, organizacija EY je najavila ulaganje od 1 milijarde dolara u razvoj platforme sljedeće generacije tehnologije. Ova integrisana platforma razvija se na već čvrstim temeljima vodećeg tehnološkog paketa EY Odjeljenja za reviziju, unapređujući kvalitet revizije i pružajući bolje iskustvo sa revizijom klijentima kroz povjerenje, transparentnost i transformaciju. Pružiće nove mogućnosti pristupa podacima i naprednu analitiku, uključiti nove oblike poslovne inteligencije i vještačku inteligenciju, te unaprijediti korisničko iskustvo za revizorske subjekte i zaposlene EY-a – što su svi važni elementi pružanja visokokvalitetnih revizija.

Globalni odbor za nadziranje kvaliteta revizije

Globalni odbor za nadziranje kvaliteta revizije (EY Global Audit Quality Committee - GAQC) sastoji se od starijih rukovodilaca iz cijele EY organizacije koji imaju obimno, raznoliko i veoma aktuelno iskustvo. Ovaj odbor savjetuje rukovodioce revizije po pitanju mnogo aspekata poslovanja organizacije, funkcionisanja, kulture, strategije za razvoj talenata, rukovođenja i upravljanja rizicima koji mogu uticati na kvalitet revizije.

Ovaj odbor razvija inovativne ideje i pristupe u pružanju revizije visokog kvaliteta, tako da se vodeće prakse mogu dijeliti širom organizacije. On predstavlja centralno skladište za učenje i povratne informacije i služi kao osnova za Indikator kvaliteta revizije (AQI) i za druge oblike praćenja kvaliteta koji podstiču kontinuirani ciklus napretka.

Rukovodioci zaduženi za kvalitet

Rukovodioci zaduženi za kvalitet (EY Quality Enablement Leaders - QEL) su grupa viših rukovodilaca revizorskih odjeljenja širom svijeta, koji unapređuju kvalitet revizije osnažujući timove na angažovanjima i podstičući izvrsnu operativnost u okviru globalne prakse uvjeravanja.

Oснаživanje revizorskih timova se postiže:

- održavanjem obuke za revizorske timove
- implementacijom tehničkih mogućnosti vezanih za usvajanje novih revizorskih standarda

- razvijanjem vještina korišćenja automatizovanih alata i tehnika

Izuzetna operativna sposobnost revizorskih usluga se postiže:

- formiranjem okvira za implementaciju dosljednog planiranja rada širom svijeta, što uključuje i protokole za upravljanje opterećenjem zaposlenih
- uspostavljanjem globalnih protokola o podacima i upravljanjem podacima u cilju pregledanja portfolija
- upravljanjem tekućim angažovanjima kako bi se reagovalo blagovremeno i dobio pozitivan rezultat

Mnoge aktivnosti Rukovodilaca zaduženih za kvalitet (QEL) direktno su povezane sa SUK-om. Zbog prirode njihovih aktivnosti, mreža Rukovodilaca zaduženih za kvalitet pruža jedinstvenu perspektivu o prirodi izazova koji mogu uticati na kvalitet revizije. QEL mreža često saraduje sa zaposlenima zaduženim za Profesionalnu praksu kako bi se podstakao razvoj kvaliteta revizije.

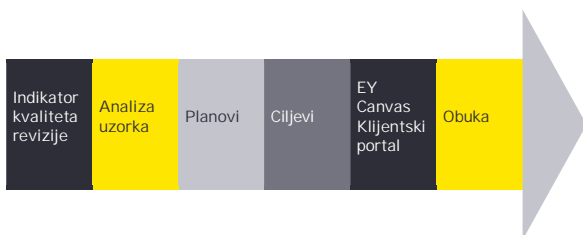

Održivi kvalitet revizije

Da bi podržala revizore u ispunjavanju njihovih ciljeva, EY organizacija je kreirala program Održivog kvaliteta revizije (SAQ) koji pruža osnov za upravljanje rizicima u reviziji koji se mijenjaju. SAQ na globalnom nivou ima isti pristup postizanju i održavanju revizija visokog kvaliteta. On je zahtijevao značajna ulaganja, a donio je pozitivne promjene i za naše revizore i za klijente.

Značajni naporu koje je EY organizacija uložila u sprovođenje inicijativa u okviru globalnog programa Održivog kvaliteta revizije (SAQ) pozitivno utiču na kvalitet revizije širom EY mreže i ophođenje angažovanih revizorskih timova.

Upravljanjem tekućim angažovanjima, možemo pratiti napredak revizija koje su u toku i prije njihovog završetka identifikovati oblasti koje zahtijevaju dodatnu pažnju. Nekoliko elemenata upravljanja tekućim angažovanjima su takođe dio Indikatora kvaliteta revizije (AQI) što pomaže da se fokus i odgovornost usmjere na vršenje kvalitetne revizije. Primjeri kako EY organizacija stavlja fokus na kvalitet putem:

Dodatne informacije o aktivnostima koje prethodno nису uključuju:

Program Milestones

Efikasno upravljanje projektima omogućava timovima na revizorskim angažovanjima da ostanu fokusirani na najvažnije rizike tokom ciklusa revizije, bolju raspodjelu radnih obaveza dodjeljivanjem tačno potrebnog vremena za izvršavanje rizičnih zadataka kao i pravovremeno uključivanje rukovodstva u proces. EY Canvas omogućava funkcionisanje Milestones. Korišćenje programa Milestones u okviru portala EY Canvas i EY Reporting Hub, omogućava Milestones-u da podijeli ciklus revizije na specifične zadatke, sa datumima i koracima koji su osmišljeni kako bi pomogli blagovremeno obavljanje zadataka, kao i za pregled i nadzor istih.

Klijentski portal EY Canvas

EY Digitalna revizija omogućava revizorskim timovima da putem portala EY Canvas šalju zahtjeve za dokumentaciju koja se koristi u svrhu revizije ili interne revizije klijenta, a u skladu sa lokalnim zakonima i propisima. Klijenti rade na zahtjevima, nakon čega postavljaju dokumenta i odgovaraju preko Klijentskog portala EY Canvas. Klijenti mogu da vide zahtjeve koji su dodijeljeni njima ili grupe čiji su članovi.

Mentorstvo

Kroz programe mentorstva Rukovodoci zaduženi za kvalitet (QEL) pružaju podršku revizorskim timovima kada se suočavaju sa kritičnim računovodstvenim procjenama i odlukama, usvajaju nove ili revidirane standarde revizije i to dok koriste nove alate i mogućnosti. Više od 1.500 revizorskih angažovanja prolazi kroz globalno mentorstvo na godišnjem nivou.

Profesionalna praksa

Globalni potpredsjednik Profesionalne prakse, koji se još naziva i Globalni direktor profesionalne prakse (Globalni PPD), je pod nadzorom Globalnog predsjednika za reviziju, i uspostavlja globalne politike i procedure kontrole kvaliteta revizije. Regionalni direktori profesionalne prakse su pod nadzorom Globalnog direktora profesionalne prakse i regionalnog rukovodećeg partnera za reviziju. Gorenavedeno omogućava veći stepen uvjerenja u objektivnost kvaliteta revizije i procesa konsultacija.

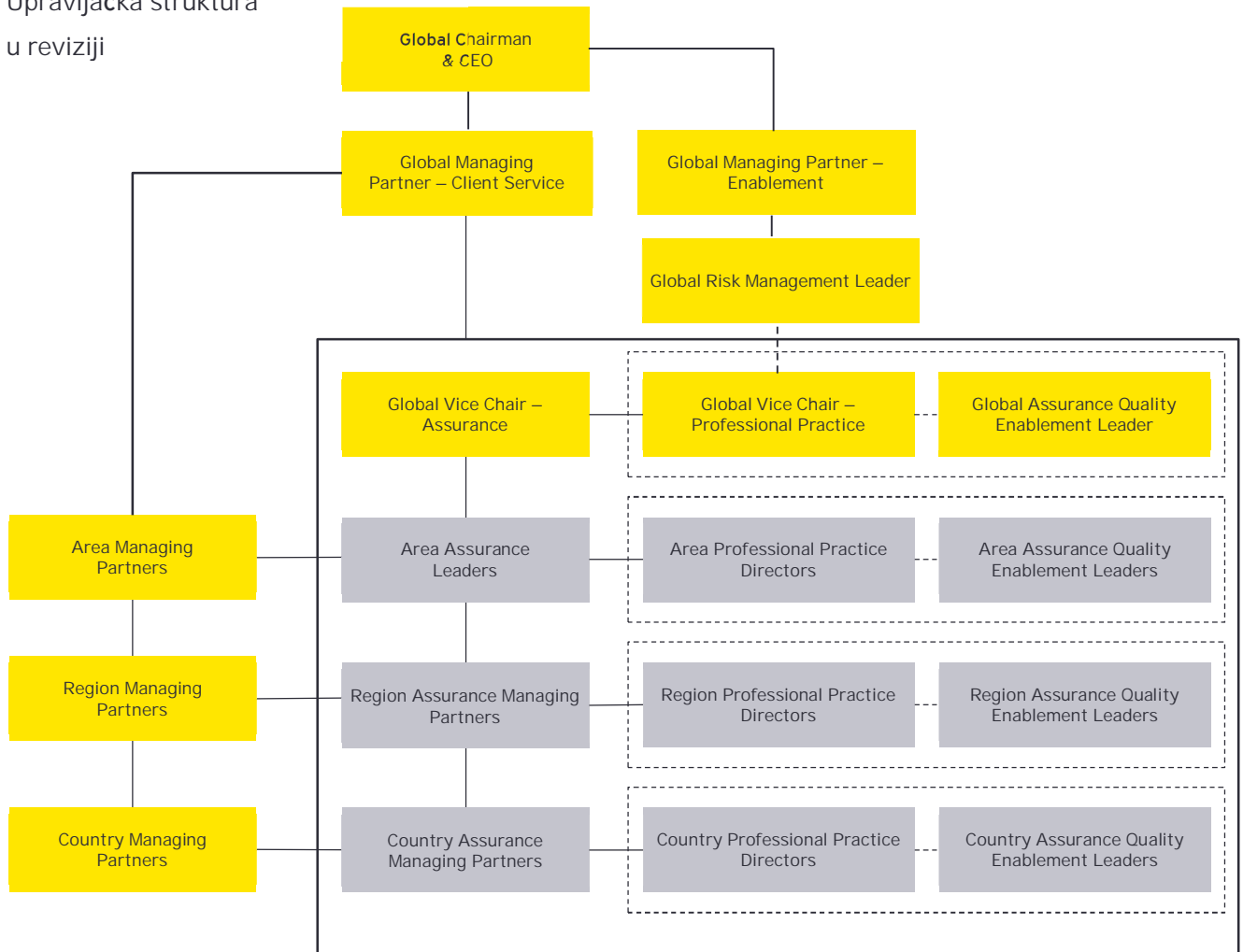
Globalni PPD takođe vode i nadziru grupu profesionalne prakse. To je globalna mreža eksperata koji pružaju konsultacije za tehnička pitanja iz oblasti

računovodstvenih i revizorskih standarda, finansijskog izvještavanja, kao i aktivnosti nadgledanja profesionalne prakse i upravljanja rizicima.

isčekivanju finalizacije prvih standarda od strane Međunarodnog odbora za standarde održivosti.

Pored toga, grupa za Profesionalnu praksu proširuje svoje kapacitete za nefinansijsko izvještavanje u

Upravljačka struktura
u reviziji

*Illustrative to show global alignment; actual reporting lines may vary based on legal, regulatory and structural considerations

Globalni PPD nadgleda i razvoj EY Globalne revizorske metodologije (EY GAM) i odgovarajuće politike i tehnologije tako da su u skladu sa relevantnim profesionalnim standardima i zakonskim zahtjevima. Pored toga, globalna grupa profesionalne prakse prati da li sve kompanije članice konzistentno i efikasno obavljaju reviziju uključujući i praćenje aktivnosti usavršavanja zaposlenih u kompanijama članicama. Direktori profesionalne prakse (PPDs), zajedno sa drugim profesionalcima koji rade sa njima u svakoj kompaniji članici, imaju znanja o zaposlenima kompanija članica, klijentima koji su predmet revizije i procesima. Oni su dostupni su za konsultacije svim revizorskim timovima.

Često se javlja potreba za dodatnim ekspertima u okviru globalne profesionalne prakse, uključujući mreže stručnjaka fokusiranih na:

- Izvještavanje o internim kontrolama i odgovarajućim aspektima EY revizorske metodologije
- Računovodstvo, reviziju i ispitivanje rizika za određene oblasti, industrije i sektore
- Sporadično - specifična pitanja kao što su građanski i politički nemiri; pandemije; finansijska stabilnost ili javni dug i odgovarajuće implikacije na računovodstvo, reviziju, izvještavanje i objelodanjanja
- Opšta pitanja vezana za revizorska angažovanja uključujući i pitanja koja se odnose na efikasniju saradnju i komunikaciju sa komisijama za reviziju

Kao što je gore navedeno, lokalni Direktor Profesionalne prakse (Country PPD) ima operativnu odgovornost za nadgledanje Sistema upravljanja kvalitetom (SUK). Ovo uključuje prihvatanje ili predlaganje izmjena preporučenih zaključka godišnje evaluacije Sistema upravljanja kvalitetom (SUK). Globalni PPD koordinira i nadgleda procese Sistema upravljanja kvalitetom.

Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima predstavlja koordinisanje aktivnosti širom organizacije osmišljenih da pomognu našim ljudima sa usaglašavanjem na globalnom i lokalnom nivou i da podrže timove koji rade sa klijentima kako bi oni pružili usluge izvanrednog kvaliteta. Odgovornost za usluge visokog kvaliteta i preuzimanje rizika u vezi sa kvalitetom je na EYG kompanijama članicama i njihovim odjeljenjima.

Između ostalog, Globalni rukovodeći partner za upravljanje rizicima pomaže u nadzoru upravljanja rizikom od strane kompanija članica, kao i drugih rizika kroz organizaciju kao deo šireg okvira za upravljanje rizicima (ERM) u kompaniji. Prioriteti ovog okvira se saopštavaju EYG kompanijama članicama.

Globalni rukovodeći partneri za upravljanje rizicima su odgovorni za uspostavljanje dosljednog okvira za upravljanje rizicima širom svijeta i za koordinisanje upravljanja rizicima širom EY-a.

Partneri u kompanijama članicama su zaduženi da predvode inicijative za upravljanje rizicima (uz podršku ostalog osoblja i profesionalaca), kao i da se usaglašavaju sa odjeljenjima po tom pitanju.

Kada se dogode situacije koje predstavljaju rizik, Globalni partneri za upravljanje rizicima aktivno traže doprinos od kompanija članica EY o lekcijama naučenim sa stanovišta upravljanja krizama i kontinuiteta poslovanja. Ovaj proces osvrta nakon događaja doveo je do značajnih promjena u planiranju EY vezano za njegovog odgovor na krizu i upravljanja krizama na nivou kompanija članica i na globalnom nivou. Ovakav osvrt obezbjeđuje veći stepen proaktivnosti, posebno u identifikaciji rizika koji se pojavljuju pre nego što izazovu značajan uticaj i davanje prioriteta rizicima od strane svake kompanije članice. Na primjer, ovo omogućava Globalnom EY timu za bezbjednost i mreži regionalnih menadžera zaduženih za bezbjednost da rade direktno sa timovima za upravljanje krizama svojih kompanija članica u pripremi za najvjerovatnije prijetnje tako što će u svoje mreže za upravljanje krizama uključiti obuku i napredne faze pripravnosti.

Pored toga, Globalni partneri za upravljanje rizicima stavili su veći fokus na poslovnu otpornost u naporima planiranja kontinuiteta poslovanja u EY. Ključna komponenta ovog pristupa je uviđanje da se mnoge krize ne „dese“; obično postoje indikatori faktora eskalacije kako se kriza razvija. Ovaj pristup omogućava EYG kompanijama članicama da počnu da se bave ublažavanjem rizika dok nastavljaju da „posluju kao i obično“ u vrlo ranim fazama situacije koje mogu da utiču na poslovanje. Kreiranje „matrica eskalacije“ oko nekoliko tekućih i veoma mogućih geopolitičkih događaja omogućilo je kompanijama članicama EY i regionalnim timovima za upravljanje kriznim situacijama u regionu da reaguju brže i efikasnije kako događaji eskaliraju. Pored toga, ove matrice eskalacije i kontrolne liste naknadnih akcionih stavki prevazilaze tradicionalne probleme života i bezbjednosti radne snage udubljujući se u faktore koji bi mogli da utiču na sposobnost kompanija članica da efikasno vode posao, na primjer, poremećaj u bankarskim sistemima ili pretrpljeni sajber napadi.

Ove promjene omogućavaju kompanijama članicama EY da efikasnije upravljaju značajnim krizama putem pripremljenog holističkog pristupa.

Pored toga, EY Globalni kodeks ponašanja (Global Code of Conduct) izlaže jasan principe koji služe kao vodič svim zaposlenima u EY-u. Prema ovom kodeksu, od zaposlenih se očekuje da odreaguju ukoliko uoče ponašanje za koje se pretpostavlja da krši zakon ili

propise, zatim kršenje implementiranih profesionalnih standarda ili samog EY Globalnog Kodeksa ponašanja.

EY globalna politika o zaštiti podataka o ličnosti i povjerljivosti (o kojoj je ranije bilo riječi) propisuje zahtjeve koji se moraju poštovati prilikom obrade osjetljivih i povjerljivih podataka, uključujući i lične podatke. EYG kompanije članice su uvijek u obavezi da iskomuniciraju promjene u lokalnim zakonima i regulativama, jer se ograničenja u upotrebi podataka stalno mijenjaju. EY globalna politika o zaštiti podataka o ličnosti i povjerljivosti je razvijena u skladu sa važećim zakonom, regulatornim okvirima (kao što je Generalni propis o zaštiti podataka Evropske unije (GDPR)) i relevantnim standardima profesije. Ova politika, zajedno sa drugim srodnim politikama i smjernicama, daje instrukcije EYG kompanijama članicama i njihovim zaposlenima o bezbjednosti informacija, čuvanju podataka, korišćenju društvenih mreža i drugim temama u vezi sa zaštitom podataka.

Sajber bezbjednost

Upravljanje rizicima velikih i kompleksnih napada na digitalne podatke dio je poslovanja za sve organizacije. Iako nijedan sistem nije imun od sajber napada, EY Montenegro je pažljiv u preuzimanju koraka potrebnih za zaštitu i čuvanje podataka klijenata.

EY metoda sajber bezbjednosti je proaktivna i uključuje primjenu tehnologije i procesa potrebnih za upravljanje i minimiziranje rizika od napada na digitalne podatke na globalnom nivou. EY alati za bezbjednost informacija i programi zaštite podataka konzistentni su sa industrijskim standardima i primjenjivim lokalnim zahtjevima, dizajnirani su da zaštite od neautorizovanog pristupa sistemima i podacima. Postoji tim posvećenih internih i eksternih specijalista za sajber bezbjednost koji aktivno nadgledaju i osiguravaju zaštitu za EY sisteme.

Osim tehničkih i procesnih kontrola, od svih EY zaposlenih se zahtijeva pisana potvrda njihovog razumijevanja principa sadržanih u EY globalnom kodu ponašanja i njihova posvećenost da ih poštuju. Postoje takođe obavezne aktivnosti za učenje o svijesti o bezbjednosti. Postoje razne politike koje opisuju dužnu pažnju koja mora biti posvećena tehnologiji i podacima, uključujući ali ne ograničeno na Globalnu politiku o informacionoj bezbjednosti i globalnu politiku o prihvatljivom korišćenju tehnologije. EY politike i procesi o zaštiti digitalnih podataka prepoznaju važnost vremenski precizne komunikacije.

EY zaposleni dobijaju redovnu i periodičnu komunikaciju koja ih podsjeća na njihove odgovornosti koje se tiču ovih politika i generalne prakse svijesti o bezbjednosti.

Nefinansijsko izvještavanje

Kompanije članice EY pružaju usluge uvjeravanja o širokom spektru nefinansijskih informacija i informacija u vezi sa izvještavanjem. EY Metodologija za uvjeravanje u oblasti održivosti (Sustainability Assurance Methodology - EY SAM) predstavlja globalni okvir za dosljedan pristup svim angažovanjima Uvjeravanja po pitanju ESG i informacija o održivosti. EY SAM omogućava visok kvalitet usluga uvjeravanja na svim angažovanjima bez obzira na nivo uvjeravanja koji se zahtijeva. Ovo se postiže dosljednim korišćenjem misaonih procesa, rasuđivanja i procedura. EY SAM se takođe prilagođava prirodi izvještavanja o ekološkim, društvenim i upravljačkim faktorima, kao i kriterijumima koje je primijenio klijent prilikom pisanja tog izvještaja.

Ova metodologija ističe potrebu da se primjenjuje određeni nivo profesionalnog skepticizma prilikom izvršavanja procedura, uključujući kriterijume i izvještavanje o ekološkim, društvenim i upravljačkim faktorima koji se mijenjaju. EY SAM se bazira na Međunarodnim standardima angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje (International Standards on Assurance Engagements), a u EY Montenegro je dopunjen tako da podliježe lokalnim standardima uvjeravanja i regulatornim i statutornim zahtjevima.

Kao dio pružanja usluga uvjeravanja visokog kvaliteta, u oblasti izvještavanja o ekološkim, društvenim i upravljačkim faktorima, EY organizuje treninge i programe nadziranja, i oformio je vodiče i procese koje koriste zaposleni u kompanijama članicama da bi izvršili usluge dosljedno i efektivno. Ovo uključuje EY usluge u oblasti klimatskih promjena i održivost – tim profesionalaca posvećen temama održivosti. Takođe su oformljeni vodiči za revizorske timove za procjenu uticaja klimatskih rizika na finansijsko izvještavanje po Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (International Financial Reporting Standards (IFRS)) ili ostalim okvirima finansijskog izvještavanja. Direktori profesionalne prakse na globalnom nivou, nivou oblasti, regiona i država, zaposleni na pozicijama kontrole kvaliteta u EY-u (EY quality functions) i zaduženi za Međunarodne Standarde Finansijskog Izvještavanja (IFRS), a i ostali profesionalci koji rade sa timovima u svakoj kompaniji članici, posjeduju znanje o ljudima u EY-u, klijentima i procesima, i uvijek su dostupni da pruže podršku timovima angažovanim na uvjeravanju.

Dodatno, EY je poboljšao procese vezane za upravljanje kvalitetom kako bi se pozabavio takvim aspektima kao što su proces prihvatanja angažovanja, zahtjevi za obuku i akreditaciju, kao i dodjeljivanje resursa posebno vezanih za usluge uvjeravanja u vezi sa pitanjima nefinansijskog izvještavanja.

EY daje podatke velikom broju državnih i privatnih inicijativa da bi se popravio kvalitet, uporedivost i dosljednost izvještavanja o ekološkim, društvenim i upravljačkim faktorima, uključujući klimatske rizike. Ove aktivnosti se sprovode na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou.

Procedure poštovanja nezavisnosti

Procedure poštovanja nezavisnosti

Globalna EY politika nezavisnosti zahtijevaju da se EY Montenegro i svi zaposleni pridržavaju standarda nezavisnosti koji su primjenjivi na određena angažovanja uključujući, na primjer, IESBA Kodeks etičkog ponašanja i lokalne zahtjeve kada je nezavisnost revizora u pitanju. Globalna politika nezavisnosti predstavlja primjer politike koju EYG sastavlja sa ciljem da omogući sprovođenje SUK-a i angažovanja u skladu sa MSUK 1.

Mi razmatramo i procjenjujemo nezavisnost iz nekoliko važnih aspekata- uključujući finansijske odnose naših zaposlenih, odnose među zaposlenima i sa klijentima; dozvoljenost ne-revizorskih usluga koje pružamo revizorskim klijentima; primjenjivi zahtjevi rotacije kompanije i partnera; ugovaranje naknade; prethodno odobrenje Odbora za reviziju - tamo gdje je to primjenljivo/moguće, kao i naknade i kompenzacije za partnere.

Nepostupanje u skladu sa zahtjevima procedure poštovanja nezavisnosti utiče na odluke vezane za promociju i kompenzaciju zaposlenih i povlači druge disciplinske mjere, uključujući i udaljšavanje iz EY Montenegro.

EY Montenegro je implementirao EY Globalne aplikacije, alate i procese kako bi podržao svoje zaposlene u poštovanju politika i procedura nezavisnosti.

EY Globalna politika nezavisnosti

EY Globalna politika nezavisnosti sadrži zahtjeve nezavisnosti za sve EY kompanije članice kao i za sve zaposlene. To je politika koja se zasniva na kodeksu nezavisnosti IESBA (Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe izdat od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe), sa još poštrenijim zahtjevima ukoliko tako propisuje navedeni regulator. Ova politika uključuje i dodatne korisne smjernice o velikom broju pitanja kako bi se stručnom i drugom osoblju pomoglo u primjeni pravila nezavisnosti. EY Globalna politika nezavisnosti je dostupna na EY intranetu.

EY Globalna politika nezavisnosti je primjer intelektualnog resursa koji je kreiran kako bi se osigurala dosljednost u funkcionisanju Sistema upravljanja kvalitetom.

EY Globalni sistem nezavisnosti (GIS)

EY Globalni sistem nezavisnosti (GIS) je alatka koja služi EY zaposlenima da odrede tip usluge koji se može pružiti klijentima uzimajući u obzir politike i procedure nezavisnosti. Najčešće su to klijenti koji su listirani na berzi i njihova njihova zavisna društva, ali postoje i druge vrste klijenata kojima se pružaju usluge uvjeravanja. Alat uključuje porodično stablo klijenata revizije i njihovih povezanih lica, druga lica koja podliježu restrikcijama nezavisnosti i ostala lica koja ne podliježu restrikcijama nezavisnosti. Porodično stablo firmi ažuriraju timovi koji pružaju usluge tim klijentima. Podaci o pravnim licima uključuju oznake za pravila nezavisnosti kojima podliježe to lice , i time pomažu zaposlenima da odrede koju vrstu usluge mogu pružiti klijentu kao i tip poslovnog odnosa u koji možemo ući sa klijentima.

GIS je primjer tehnološkog resursa koji je kreiran kako bi se osigurala dosljednost u funkcionisanju Sistema upravljanja kvalitetom.

EY Globalni sistem kontrole (GMS)

EY globalni sistem kontrole (GMS) je još jedna važna globalna alatka koja omogućava svim našim zaposlenima da identifikuju hartije od vrijednosti i druga ulaganja, koja nije dozvoljeno držati u vlasništvu. Takođe, od partnera, licenciranih ovlašćenih revizora i menadžera višeg ranga se očekuje da prijavljuju kroz ovaj sistem detalje o svim hartijama od vrijednosti, koje oni sami ili članovi njihove uže porodice posjeduju. Kada pojedinac izvijesti da posjeduje zabranjene hartije od vrijednosti, od njega će biti zatraženo da ih otuđi. Izuzeci koji se identifikuju tokom ovog procesa, prijavljuju se kroz globalni sistem za prijavljivanje incidenata (GIIRS) radi ispunjenja regulatornih zahtjeva.

GMS takođe omogućava godišnju i kvartalnu potvrdu nezavisnosti, u skladu sa EY politikama nezavisnosti, a kao što je detaljnije opisano u nastavku. Globalni sistem kontrole je primjer tehnološkog resursa koji je kreiran kako bi se osigurala dosljednost u funkcionisanju Sistema upravljanja kvalitetom.

Pridržavanje politici nezavisnosti

Uspostavili smo brojne procese i programe koji su usmjereni na praćenje poštovanja zahtjeva

nezavisnosti kompanija članica EY i njihovih zaposlenih. Oni uključuju sljedeće aktivnosti, programe i procese.

Potvrde nezavisnosti

EY Montenegro je godišnje uključen u regionalni proces kako bi se potvrdila usaglašenost sa Globalnom politikom nezavisnosti i kako bi se prijavili eventualni izuzeci.

Svi zaposleni u EY-u su u obavezi da potvrde usklađenost sa politikama i procedurama nezavisnosti jednom godišnje. Svi zaposleni, koji posluju s klijentima, od ranga menadžera do partnera, kao i neki nezavisno od ranga s obzirom na njihovu funkciju, u obavezi su da potvrde usklađenost sa politikama i procedurama nezavisnosti na kvartalnom nivou.

Provjera usklađenosti sa politikama nezavisnosti

EY uspostavlja i sprovodi određene procedure kako bi se ocijenila usaglašenost EY članica sa politikama nezavisnosti. Ovi testovi podrazumijevaju pregled nerevizorskih usluga, poslovnih odnosa sa društvima kojima pružamo usluge revizije i finansijske odnose sa drugim EYG kompanijama članicama.

Testiranje usklađenosti individualne nezavisnosti

Svake godine, globalni EY tim za nezavisnost sprovodi program za testiranje lične nezavisnosti (personal independence compliance testing - PICT), koji provjerava da li pojedinci poštuju obavezu da prijave finansijske interese u Globalnom sistemu kontrole (GMS). Kao dio ovog programa, odabrani pojedinci podnose izvode bankovnih računa i drugu dokumentaciju o svojim finansijskim interesima, koji se zatim porede sa informacijama prijavljenim u GMS-u za određeni period koji se testira da bi se utvrdilo da li postoje neprijavljeni interesi. Bilo koji neprijavljeni interesi se procjenjuju i zatim se sprovode prikladne mjere. Za ciklus testiranja za 2023. godinu, EY Montenegro je testirao partnere i ostale zaposlene.

Nerevizorske usluge

Postizanje usklađenosti sa profesionalnim standardima, zakonima i propisima koji regulišu pružanje nerevizorskih usluga revizorskim klijentima je omogućeno putem različitih mehanizama, uključujući i upotrebu PACE-a (kao što je opisano na stranici 21) i SORT-a (opisano u tekstu niže), treninga,

alata i potrebnih procedura korišćenih za vrijeme obavljanja revizija i naših internih procesa pregleda i kontrole. Imamo i proces za razmatranje i odobravanje određenih nerevizorskih usluga prije nego što prihvatimo angažovanje.

Globalna edukacija iz oblasti poštovanja nezavisnosti

EY razvija i sprovodi brojne programe edukacije u oblasti poštovanja nezavisnosti. Svi zaposleni su dužni da učestvuju u godišnjoj edukaciji o nezavisnosti, a u cilju održavanja naše nezavisnosti u odnosu na klijente kojima pružamo usluge revizije.

Cilj edukacije je da pomogne našim zaposlenima da razumiju svoje odgovornosti i da omogućimo svakome od njih, kao i EY-u, da budu nezavisni od bilo kojih uticaja koji bi se mogli smatrati nekompatibilnim kada su u pitanju objektivnost, integritet i nepristrasnost prilikom pružanja usluga revizije.

Godišnji program edukacije pokriva naše zahtjeve za nezavisnošću usmjeravanjem na nedavne izmjene u politici, ali i na druge važne i značajne teme. Blagovremeno izvršenje godišnje edukacije je neophodno i pomno je praćeno.

Pored programa godišnje edukacije, postoje drugi programi i sadržaji u oblasti poštovanja nezavisnosti kao što su programi edukacije novozaposlenih, određeni programi edukacije prilikom prelaska na višu poziciju kao i programi edukacije profesionalnog osoblja koje se bavi pružanjem osnovnih usluga.

Godišnja edukacija iz oblasti poštovanja nezavisnosti je primjer intelektualnog resursa koji je kreiran kako bi se osigurala dosljednost u funkcionisanju Sistema upravljanja kvalitetom.

Alat za referentni portfolio usluga (SORT)

SORT služi kao glavna lista odobrenih EY usluga. Kroz EY aplikaciju SORT mi redovno ocjenjujemo i pratimo naš portfolio usluga koje pružamo kako bismo bili sigurni da su te usluge u skladu sa zakonom i profesionalnim standardima, odnosno kako bismo osigurali da nove usluge koje razvijamo imaju odgovarajuće metodologije, procedure i procese. Kada je potrebno, prekidamo ili ne pružamo usluge koje bi mogle dovesti u pitanje naše poštovanje politika i procedura nezavisnosti.

Takođe, SORT pruža informacije zaposlenima o uslugama koje pružamo i obuhvata smjernice vezane za usluge koje mogu biti pružene klijentima kojima već

pružamo usluge revizije, nerevizorskim klijentima, kao i smjernice za nezavisnost i druga pitanja vezana za upravljanje rizikom.

SORT je primjer tehnološkog resursa koji je kreiran kako bi se osigurala dosljednost u funkcionisanju Sistema upravljanja kvalitetom.

Poslovni odnosi Nezavisnost
Prikupljanje i procjena podataka
(Data Gathering and Evaluation
-BRIDGE)

Od zaposlenih u EY-ju zahtijeva se da koriste BRIDGE u mnogim okolnostima da identifikuju, procijene i dobiju unaprijed odobrenje potencijalnog poslovnog odnosa sa klijentom revizije, čime podržavamo našu usklađenost sa zahtjevima nezavisnosti.

BRIDGE je primjer tehnološkog resursa koji je kreiran kako bi se osigurala dosljednost u funkcionisanju Sistema upravljanja kvalitetom.

Odbori za reviziju i nadzor
nezavisnosti

EY prepoznaje važnu ulogu koju u kontroli poštovanja nezavisnosti imaju Odbor za reviziju i slična tijela korporativnog upravljanja. Nadležni i nezavisni odbori za reviziju u ime akcionara, imaju ključnu ulogu u zaštiti nezavisnosti i sprečavanju konflikta interesa. EY Montenegro je posvećen čvrstoj i stalnoj komunikaciji sa odborima za reviziju ili organima upravljanja. Koristeći naše programe za kontrolu kvaliteta mi pratimo i testiramo usklađenost komunikacije sa odborima za reviziju sa našim standardima, a u slučajevima kada je to potrebno, i obavezno odobrenje za pružanje ostalih usluga.

Ulaganje u izuzetne talente i kontinuirano obrazovanje

Ulaganje u izuzetne talente i kontinuirano obrazovanje

Ponuda vrijednosti zaposlenima (employee value proposition - EVP) u EY-u je obećanje koje dajemo našim zaposlenima za rad u EY Montenegro. Ali ovo se ne dešava samo od sebe; naši ljudi su ti koji to moraju stvoriti. EY Montenegro pruža prilike, obim, tehnologiju, učenje i raznolik i inkluzivnu kulturu. Na našim ljudima je da izgrade svoje izuzetno iskustvo od materijala koji EY Montenegro nudi.

EY-ev koncept EVP "Izuzetno EY iskustvo. Na vama je da ga izgradite" je osmišljen da osnaži ljude da budu svjesni svoje karijere, omogućavajući im da traže nova iskustva, učenje, vještine, uticaj i vođstvo koji će im pomoći da izgrade karijeru koju žele, i bolji radni svijet za sebe i druge.

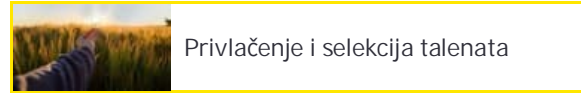
EY Montenegro je posvećen ulaganju u naš najbitniji resurs - naš talenat - kako bismo sigurno ispunili naše obećanje njima. Ispunjavanje EVP-a nam zauzvrat pomaže da ostvarimo veći pomak u kvalitetu revizije, formirajući prave vrijednosti za i uvide u lica kojima vršimo reviziju.

Dinamično okruženje znači da ulaganja u izuzetan talenat moraju biti agilna. Revizorski timovi već okupljaju ljude sa sve raznovrsnijim vještinama i ovaj trend će se samo ubrzati kako se usvajaju nove tehnologije, a uloga zaposlenih u reviziji nastavlja da se mijenja. Vještine moraju da se neprestano usvajaju kako bi obuhvatile nove sposobnosti, poput kodiranja i vizualizacije podataka, kao i nove oblasti, poput analize nefinansijskih informacija (na primjer, ESG standarda koji se mijenjaju izuzetno brzo).

Revizori također moraju da razumiju i procijene rizike i uvide u vezi sa ovim tehnologijama, posebno u vrijeme kada kompanije implementiraju nove sisteme i generišu nove podatke koji utiču na finansijsko izvještavanje, poput poslovnih modela koji se bave kriptovalutama.

Investicija u talente mora biti više usmjerena na razvijanje novih setova vještina - omogućavajući timovima da iskoriste pun potencijal nove tehnologije i donesu novu perspektivu u svoj rad.

Pored toga, naša organizacija je preduzela mjere da se izbori sa nastajućim rizicima - kako kroz obuku, tako i kroz fokus na povećanje svijesti o ovim rizicima. Zajedničke teme na koje timovi treba da se usredsrede se komuniciraju na nivou cijele organizacije.

U svijetu sa sve manje talenata, gdje broj studenata koji diplomiraju na smjeru za računovodstvo konstantno opada, nadmetanje za talentovane ljude koji posjeduju relevantne vještine nikada nije bilo veće. Pronalaženje sljedeće generacije visokokvalitetnih revizora je naš najveći prioritet. Ulažemo velike napore da naša mreža regrutera širom svijeta bude u toku sa aktuelnim trendovima i vrućim temama u reviziji, kako bi bili naoružani informacijama za razgovor sa kandidatima. Takođe proučavamo nekoliko platformi za inovacije i inicijativa za privlačenje talenata sa ciljem da se povežemo sa novom i raznolikom publikom s kojom nismo mogli da se povežemo tradicionalnim putevima i uvedemo novi metod povezivanja i privlačenja budućih talenata.

Na primjer, u prethodnoj godini, EY je dizajnirao EY Talent Tree u metaverzumu. Kroz seriju globalnih događaja namijenjenih talentovanim ljudima, EY timovi su ugostili stotine potencijalnih budućih profesionalaca u reviziji u okruženju koje uklanja fizičku barijeru sala za sastanke i zamjenjuje ih novim, vrlo interaktivnim virtuelnim svijetom. Ono što je do sada postignuto je veoma uzbudljivo - serija događaja na globalnom nivou koji su pomogli u pronalasku novih talenata iz naredne generacije potencijalnih profesionalaca u računovodstvu, koji su naviknuti na suživot sa tehnologijom i koji će pomoći da se oblikuje budućnost naše profesije.

Još jedna inovativna inicijativa na kojoj EY trenutno radi je program virtuelnog radnog iskustva u reviziji, uz podršku dobavljača. Ovaj program je prvenstveno namijenjen studentima koji su u ranoj fazi studija i žele da istraže buduće karijerne puteve. Cilj ovog programa je povezivanje sa studentima i predstavljanje, na direktan i otvoren način, poslova koje EY timovi obavljaju tokom revizije, sa ciljem ostvarivanja saradnje sa našim budućim talentima još u ranoj fazi njihovog akademskog puta.

Kako bi se regrutovali ljudi koji se uklapaju u kulturu organizacije, važno je uzeti u obzir ne samo tehničku izvrsnost, već i druge atribute - komunikacijske vještine, visoke etičke standarde i sposobnost saradnje u timovima sa visokim učinkom. Od svih novozaposlenih se očekuje da zadovolje visoke standarde integriteta i da imaju jaku poslovnu sposobnost i liderski potencijal.

Zadržavanje zaposlenih i njihova dobrobit

Nakon selekcije talentovanih ljudi, njegovo zadržavanje u kompaniji ključni je faktor koji doprinosi pružanju visokokvalitetnih revizija. Zadržavanje može varirati u zavisnosti od spoljnih pokretača kao što su uslovi na tržištu. Međutim, postoji jedan faktor koji je dosljedan na globalnom nivou: očekivanja zaposlenih.

Pitanje ravnoteže između posla i privatnog života je važno za zaposlene u EY-ju. Ljudi su sada daleko više fokusirani na postizanje prave ravnoteže između svog profesionalnog i ličnog života. 43% revizora u EY-u sada rade na daljinu dva ili više dana nedjeljno i imaju bolji životni balans kao rezultat toga.

Sve veći prioritet u vezi sa talentima postaje fokus na dobrobit i poboljšanje svakodnevnog iskustva ljudi u EY-u. Sveobuhvatni cilj je usaditi kulturu dobrobiti kroz posvećenost rukovodstva da obezbijedi finansijsku, fizičku, emotivnu i socijalnu podršku koja omogućava ljudima u EY-u da budu najbolji što mogu biti. U praksi, ovo može uključivati ravnopravno balansiranje dodijeljenog posla i rušenje prepreka koje su u prošlosti sprečavale zaposlene da postavе zdrave granice i pridržavaju ih se.

Što bolje organizacija može podržati dobrobit ljudi, vjerovatnije je da će im pružiti ubjedljive razloge da nastave svoj karijerni put unutar EY-a.

Ipak, manje je vjerovatno da će početnici u svijetu rada ostati u istoj organizaciji tokom cijele svoje karijere. Stoga povećanje zadržavanja sada znači više fokusiranje na putovanje nego na odredište.

Dio ove posvećenosti predstavlja i snažniji fokus na upravljanje iskustvom, raspoređivanje revizora na angažovanja, gdje mogu da nađu prilike da prošire svoje znanje, kao dio dugoročnog napredovanja u karijeri.

Personalizovane karijere sa različitim iskustvima

Kako radna snaga postaje raznorodnija u smislu porijekla, vještina i obrazovanja, tako se i aspiracije mijenjaju. Kako više ljudi sa specijalizovanim vještinama ulaze u organizaciju, EYG kompanije članice uvode fleksibilnije karijerne puteve za sve zaposlene, koji su povezani sa modelom razmišljanja o pružanju usluga fokusiranom na budućnost.

Radna snaga se mijenja, i pojedinci često mogu imati različite nade po pitanju karijere, tako da im se pružaju neophodni alati i procesi za upravljanje svojim napredovanjem. Individualizovanija struktura karijere je od vitalnog značaja za privlačenje novih talenata i za pomaganje u razvoju i zadržavanju postojeće radne snage.

Promocije se fokusiraju na vještine ljudi, a ne na broj godina na poziciji. Na primjer, EY organizacija uvodi više „agilnih promocija“, gdje se napredovanje u karijeri odvija kada je pojedinac spreman, a ne u određeno vrijeme u godini.

Vidimo veliki uspjeh kroz ove redizajnirane karijerne puteve. U anketi zaposlenih u martu 2023. godine, 82% ispitanika je ukazalo na to da znaju koje vještine su im potrebne da izgrade željenu karijeru.

Program mobilnosti

U organizaciji koja obuhvata više od 150 jurisdikcija, jedno od najmoćnijih iskustava koje EYG kompanije članice mogu ponuditi svojim ljudima je rad u multikulturalnom i multinacionalnom okruženju. Ljudi se pridružuju EY-u da bi stekli izuzetno i raznovrsno iskustvo, gdje je više od 90% novozaposlenih u reviziji motivisano pridruživanjem organizaciji koja je izuzetno dobro intergisana na globalnom nivou.

EYG kompanije članice nude razne ponude i programe mobilnosti na zahtjev zaposlenih, što je dovelo do povećanja preraspodjela u reviziji za više od 100% ove godine. Globalna mobilna platforma, Mobility4U, pruža profesionalcima objedinjenu ponudu za pronalaženje poslova u EY kompanijama članicama širom svijeta. To uključuje razmjenu poslova, gdje pojedinci mogu dugoročno ili kratkoročno zamijeniti uloge sa EY kolegom zaposlenim na istom nivou. Fokus je na kreiranju specifičnih inicijativa mobilnosti krojenih po zahtjevima biznisa, a koje ljudima pružaju priliku da uče ili dijele specifična znanja i vještine. Strateški programi mobilnosti za partnere kompanija članica i buduće rukovodioce takođe traju, čime se posebna podrška pruža EY regijama u usponu.

Nakon pandemije, članice EYG su sve više u mogućnosti da ponude iskustva virtuelne mobilnosti. Ova iskustva pružaju prednosti rada van granica svoje zemlje sa novim timovima i omogućavaju zaposlenima da uspostave kontakte širom planete.

Analiza povrata ulaganja u mobilnost pokazala je da je međunarodno iskustvo povećalo zadržavanje zaposlenih (+15%) i pozitivno uticalo na karijerne mogućnosti. 95% učesnika u ovoj inicijativi izvijestilo je o pozitivnom uticaju na karijeru godinu dana nakon razmjene, 97% učesnika je reklo da je njihovo iskustvo međunarodne razmjene bilo izuzetno, a 95% bi preporučilo EY inicijativu mobilnosti.

Proces evaluacije rada zaposlenih

EY ima okvir za proces evaluacije rada zaposlenih, LEAD, koji pruža podršku njihovoj karijeri, inspiriše ih

da se razvijaju i trudi se da prepozna vrijednost koju donose našoj firmi. Kroz stalne povratne informacije, razvoj, izuzetne savjetnike i razgovore o karijeri, on usklađuje pojedince sa EY strategijom i omogućava ljudima da se usredsrede na budućnost. Personalizovani nalog doprinosi tome da se lakše interpretira lični učinak spram rukovodstva u EY svijetu, uključujući kvalitet, upravljanje rizikom i tehničku vještinu, kao i doprinos na određenom angažovanju. Povratne informacije dobijene tokom godišnjeg ciklusa prikupljaju se i koriste kao informacije za programe naknade i nagrađivanja.

U središtu okvira su razgovori između zaposlenog i njegovog savjetnika, koji pokrivaju teme kao što su različiti karijerni putevi, stvaranje inkluzivnog i pravičnog okruženja i potraga za novim znanjem i iskustvima. Ovi razgovori pomažu da se identifikuju mogućnosti za dalji razvoj i da se izgrade vještine usmjerene na budućnost.

Okvir za proces evaluacije proteže se na partnere, principale, izvršne direktore i direktore i primjenjuje se u svim kompanijama članicama EY širom svijeta. On jača globalnu poslovnu agendu nastavljajući da povezuje učinak sa širim ciljevima i vrijednostima. Proces uključuje postavljanje ciljeva, stalne povratne informacije, planiranje ličnog razvoja i godišnju evaluaciju učinka i sve je povezano sa priznanjem i nagradom partnera. Dokumentovanje ciljeva i učinka partnera je kamen temeljac procesa evaluacije. Ciljevi partnera firme članice moraju odražavati različite globalne i lokalne prioritete kroz šest metrika, od kojih je najvažniji kvalitet.

Angažovanje

Angažovanje zaposlenih vitalni je znak uspjeha u izgradnji prave kulture. Profesionalci u reviziji žele da osjete da je njihovom poslodavcu stalo do njihovog napretka i zadovoljstva poslom. Razumijevanje ambicija, zabrinutosti i pritisaka sa kojima se suočavaju ljudi u EY-ju omogućava da se stvori bolje okruženje u kojem mogu da napreduju.

Stepen angažovanja se redovno prati kroz različite kanale, a anketa zaposlenih u martu 2023. godine pokazala je da je 73% profesionalaca u reviziji imalo pozitivan stav u pogledu angažovanja (uvećan za jedan posto u odnosu na 2022. godinu).

Slušanje stavova i briga zaposlenih u EY ključni je element u povećanju angažovanja. Strategija slušanja EY profesionalaca daje našim ljudima glas na svakom koraku njihovog EY iskustva, tako da znamo šta im je potrebno i šta EY može da uradi kako bi pomogao u stvaranju izuzetnih iskustava. Razumijevanje razvojnih perspektiva i iskustava zaposlenih od suštinskog je

značaja za pružanje ponude vrijednosti našeg poslodavca – Izuzetno EY iskustvo.

Istraživanje za praćenje EY iskustva zaposlenih sprovodi se tri puta godišnje kako bi se prikupile povratne informacije o ključnim elementima koji podstiču angažovanje i zadržavanje zaposlenih. Svaka anketa se fokusira na različite strateške pokretače (karijere, učenje i vještine, itd.) i uključuje druge relevantne teme.

Anketa o timskom EY iskustvu još jedan je ključni element naše strategije slušanja zaposlenih, čiji je cilj poboljšanje i objedinjavanje svakodnevnog iskustva za naše timove na angažovanjima. Članovi tima koji ispunjavaju uslove daju povratne informacije o svom iskustvu na angažovanju na niz pitanja, ocijenjenih na skali od pet poena. Ove povratne informacije pružaju korisne uvide i puteve za opipljive promjene na nivou tima na angažovanju.

Odjeljenje revizije u EY-u sprovodi inicijativu pod imenom „Global Voices“ koja okuplja 200 visoko ocijenjenih juniora iz svih zemalja i servisnih linija.

Njena svrha je da osnaži i angažuje radnu snagu EYG kompanija članica tražeći njihova mišljenja o širokom spektru tema od strateškog značaja, kako bi proširili vidike lidera. Timovi rukovodioca su sve više angažovani i motivisani da razumiju njihove stavove po pitanju poslovnih izazova od ključne važnosti, kao što su zadržavanje talenata, tehnologija i inovacije i ESG i društveni uticaj.

Akademija za reviziju

Akademija za reviziju je EY-ev globalni program obuke za revizore. Tu se grade ključne vještine revizora, a akademija se mijenja vremenom kako bi upotpunila ključne vještine sa novim znanjima potrebnim za vršenje Digitalne EY revizije. Svake godine, sadržaj i fokus Akademije za reviziju prilagođavaju se novim tehnologijama i strateškim prioritetima koji promovišu kvalitet revizije. Sve promjene su dogovorene od strane rukovodstva, u skladu sa preporukama Globalnog upravnog odbora zaduženog za učenje u reviziji.

Nalazi kontrole i provjere kvaliteta redovno se pregledaju kako bi se procijenili i riješili osnovni uzroci, a zaključci se zatim unose u nastavni plan i program Akademije za reviziju kako bi se unaprijedilo i ojačalo kontinuirano učenje.

Timovi mogu biti sigurni da dobijaju osnovno učenje svjetske klase koje je ujednačeno na globalnom nivou. Bilo da to uključuje fokusiranje na promjene u regulativi, savladavanje novih tehnologija ili ugrađivanje analize podataka u postojeće revizorske prakse, Akademija za reviziju ima resurse da podrži

svaku potrebu. Štaviše, Akademija za reviziju podstiče i osnažuje pojedince da primjenjuju profesionalni skepticizam, kritički razmišljaju i pružaju izuzetne usluge svojim klijentima.

Nakon pandemije, Akademija za reviziju sada pruža kombinaciju učenja na zahtjev i simulacije ili učenja zasnovanog na studijama slučaja koje se može pratiti bilo uživo ili virtuelno.

Profesionalni razvoj

Da bi podstakao izgradnju novih vještina, program EY Bedž (EY Badge) omogućava profesionalcima da steknu vještine usmjerene na budućnost, uključujući vještačku inteligenciju, blockchain, automatizaciju robotskih procesa, inovacije i sajber bezbjednost, kao i druga znanja iz drugih veoma traženih oblasti, poput održivosti. EY Badges je inicijativa za samostalno učenje koja dopunjuje obiman program osnovne obuke za revizore.

Povezana sa EY Bedžom su i EY Tech MBA i master studije iz Poslovne analitike i studije održivosti. Ovo su onlajn kvalifikacije koje dodeljuje Hult International Business School, trostruko akreditovani univerzitet i obje su besplatno dostupne svim zaposlenima u EY.

Do 30. juna 2023. godine, gotovo 47,000 EY Bedževa je dodijeljeno trenutno zaposlenima u reviziji, uključujući 16.000 bedževa samo za analitiku i strategiju podataka. Pored toga, više od 23.000 EY Bedževa je dodijeljeno ljudima koji su od tada napustili EY.

Ukupno, tokom finansijske godine do 30. juna 2023. godine, EY profesionalci u reviziji obavili su 8,8 miliona sati učenja (u poređenju sa 8,2 miliona sati prethodne godine), u prosjeku po 87,6 sati po zaposlenom.

U anketi zaposlenih u martu 2023. godine, 87% ispitanika je reklo da im EY pruža prilike za učenje koje izgrađuju vještine koje su im potrebne da bi bili uspješni, a 83% je reklo da im ono što uče u EY-u pomaže da ostvare svoje aspiracije u karijeri.

Takođe postoje različiti programi učenja koji su razvijeni posebno za partnere iz kompanija članica. Oni su dostupni svim partnerima kompanija članica širom svijeta i pokrivaju teme uključujući transformativno liderstvo, remetilačku inovaciju i

održivost. Oni su dopunjeni sadržajnim programima koji obuhvataju sadržaje za odabrane grupe partnera o temama kao što su vođenje klijenta i remetilačka inovacija a postoje i redovni programi učenja o temama specifičnim za reviziju, kao što je prevara.

Ukoliko kompanija članica EYG pruža usluge revizije i pregled MSFI (Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja) finansijskih izvještaja, relevantni članovi tima se obučavaju da postanu MSFI akreditovani.

EY Montenegro od svojih stručnjaka za reviziju zahtijeva da steknu najmanje 20 sati kontinuiranog stručnog usavršavanja svake godine i najmanje 120 sati tokom trogodišnjeg perioda. Od ovih sati, 40% (osam sati svake godine i 48h tokom trogodišnjeg perioda) moraju uključivati obuke vezane za reviziju i računovodstvo.

Znanje i interna komunikacija

Pored profesionalnog razvoja i procesa evaluacije rada zaposlenih, razumijemo značaj obezbjeđenja pristupa najnovijim informacijama našim zaposlenima u reviziji kako bismo im pomogli pri obavljanju profesionalnih dužnosti. U te svrhe, EY je izvršio i značajna ulaganja u znanje i komunikacijske mreže kako bi se omogućilo brzo širenje informacija, putem interneta te pomoglo ljudima da međusobno sarađuju i podijele iskustva najboljih primjera iz prakse. Neki od primjera su:

- EY Atlas, koji uključuje međunarodne računovodstvene i revizorske standarde i prateća uputstva
- Publikacije u vezi sa najnovijim izmjenama u računovodstvenoj regulativi kao što su ilustrativni primjeri finansijskih izvještaja, najnovije izmjene i unapređenja standarda revizije i računovodstva
- *Global Accounting and Auditing News* je nedjeljnik koji pokriva globalne politike i procedure koje su vezane za reviziju i nezavisno izvještavanje, unapređenja pravilnika koja postavljaju oni koji uspostavljaju i standarde regulacije kao i interne komentare na temu istih
- Upozorenja iz prakse i webcast-ovi koji pokrivaju širok spektar globalnih tema, kao i tema koje su specifične za svaku zemlju, usmjerene su ka stalnom unapređenju pružanja usluga uvjeravanja u EYG kompanijama članicama.

Prihodi i naknade

Prihodi i naknade

Finansijske informacije

Prihodi predstavljaju prihode od pruženih usluga, troškove koji su prefakturisani klijentima, ali i prihode koji su ostvareni saradnjom sa drugim EY članicama. Predstavljeni prihodi potiču i od pruženih revizorskih i od nerevizorskih usluga.

Prihodi su prikazani u skladu sa zahtjevima lokalne regulative i uključuju finansijske informacije i podatke o ukupnom prihodu od obavljanja usluga revizije i prihodu dodatnih usluga, koje nijesu povezane sa revizijom.

U skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, subjekti od javnog interesa su:

1. pravna lica koja emituju hartije od vrijednosti i druge finansijske instrumente kojima se trguje na organizovanom tržištu;
2. banke i druge finansijske institucije;
3. osiguravajuća društva;
4. pravna lica razvrstana u kategoriju velikih pravnih lica u skladu sa ovim zakonom.

Usluga	Prihod
Revizorske usluge	1.022.329
Nerevizorske usluge	909.158
Ukupan prihod	1,931,487

Naknade partnerima

Kvalitet predstavlja okosnicu naše poslovne strategije i ključni je element pri utvrđivanju našeg sistema upravljanja učinkom. Partneri i drugi zaposleni u EY Montenegro ocjenjuju se i dobijaju naknade na osnovu kriterijuma koji uključuju određene indikatore kvaliteta i upravljanja rizicima. Isto tako, kada se partneri u EY Montenegro ne pridržavaju standarda kvaliteta, preduzimaju se korektivne radnje. To može uključivati praćenje učinka, prilagođavanje kompenzacije,

dodatnu obuku, dodatni nadzor ili preraspoređivanje – ili, u slučajevima ponovljenih ili posebno ozbiljnih neusaglašenosti, isključenje iz EY.

EY zabranjuje ocjenjivanje i davanje nagrade odgovornim partnerima za reviziju i ostalim ključnim partnerima na revizijskom angažmanu zasnovane na prodaji nerevizijskih usluga njihovim revizijskim klijentima. Ovo učvršćuje profesionalnu obavezu naših partnera za očuvanjem naše nezavisnosti i objektivnosti.

Razvili smo posebne kriterijume za ocjenu kvaliteta i upravljanja rizicima koji uzimaju u obzir sljedeće:

- Pružanje tehničke vještine
- Naše vrijednosti kroz ponašanje i odnose
- Demonstriranje znanja i liderstva u kvalitetu i upravljanju rizicima
- Usaglašenost sa politikama i procedurama
- Usaglašenost sa zakonima, propisima i profesionalnim dužnostima

Naša filozofija naknada za partnere zahtijeva diferencirane nagrade na osnovu nivoa učinka partnera, a u skladu sa okvirom za proces evaluacije. Partneri se ocjenjuju godišnje, na osnovu kvaliteta pruženih usluga, odnosa sa klijentima kao i tržišnih i finansijskih pokazatelja.

Poslujemo u sistemu gdje se zahtjeva da godišnja ocjena učinka partnera bude usklađena sa ocjenom kvaliteta njegovog rada.

Kako bi se utvrdile tržišne vrijednosti za različite vještine i uloge, te kako bi se izvrsni pojedinci privukli i zadržali, sljedeći faktori se takođe uzimaju u obzir prilikom izračunavanja ukupne nagrade:

- Iskustvo
- Uloga i odgovornost
- Dugoročni potencijal

Dodatak 1: lista klijenata revizije koja su društva od javnog interesa

Dodatak 1: lista klijenata revizije koja su društva od javnog interesa

U skladu sa članom 26 i članom 29 Zakona o reviziji Crne Gore (Službeni list Crne Gore broj 001/17 od 09.01.2017), u nastavku se nalazi spisak revizorskih klijenata kojima je Ernst & Young Montenegro d.o.o., Podgorica pružao usluge revizije u periodu od 01.12.2023. do 31.12.2023.

U skladu sa gore-navedenim Zakonom, subjekti od javnog interesa su:

1. Pravna lica koja emituju hartije od vrijednosti i druge finansijske instrumente kojima se trguje na organizovanom tržištu;
2. Banke i druge finansijske institucije;
3. Osiguravajuća društva;
4. Pravna lica razvrstana u kategoriju velikih pravnih lica u skladu sa ovim zakonom.

Naziv društva:
Azmont investments d.o.o. Herceg Novi
Centralna banka Crne Gore
Crnogorska komercijalna banka A.D. Podgorica
Farmegra d.o.o. Podgorica
Jugopetrol A.D., Podgorica
Novi duvanski kombinat A.D., Podgorica
Nikšićki mlin A.D. Nikšić
One Crna Gora d.o.o., Podgorica

Podgorica 31. mart 2024.

Nikola Ribar

Izvršni direktor

Ernst & Young Montenegro d.o.o

Dodatak 2: spisak registrovanih EYG kompanija članica

Dodatak 2: spisak registrovanih EYG kompanija članica

Spisak registrovanih EYG kompanija članica u državama članicama EU ili EEA

Na 30. jun 2023. godine, sljedeće kompanije članice EYG registrovane su za obavljanje zakonskih revizija u državama članicama EU ili EEA:

Država članica	Statutarni revizor ili revizorska kuća
Austrija	Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.
Belgija	EY Assurance Services SRL
	EY Bedrijfsrevisoren SRL
	EY Europe SRL
Bugarska	Ernst & Young Audit OOD
Hrvatska	Ernst & Young d.o.o.
Kipar	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Češka	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Danska	EY Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Partnership P/S
	Komplementarselskabet af 1. januar 2008 A/S
	EY Grønland Godkendt Revisionsanpartsselskab
Estonija	Ernst & Young Baltic AS
	Baltic Network OU
Finska	Ernst & Young Oy
Francuska	Auditex
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
	Picarle et Associates
Njemačka	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Treuhand-Süd GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
	TS GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	TS Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Grčka	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.
Mađarska	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság

Država članica	Statutarni revizor ili revizorska kuća
Island	Ernst & Young ehf
Irski	Ernst & Young Chartered Accountants
Italija	EY S.p.A.
Letonija	Ernst & Young Baltic SIA
Lihtenštajn	Ernst & Young AG, Basel
	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Stuttgart, Germany
	Ernst & Young AG, Vaduz
Litvanija	Ernst & Young Baltic UAB
Luksemburg	Ernst & Young Luxembourg S.A.
	EYL Luxembourg
	Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Holandija	Ernst & Young Accountants LLP
Norveška	Ernst & Young AS
Poljska	Ernst & Young Audyty Polska sp. z o.o.
	Ernst & Young Audyty Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance sp. k
	Ernst & Young Audyty Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe sp. k.
	Ernst & Young Audyty Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyty sp. z o.o.
Portugal	Ernst & Young Audit & Associados–SROC, S.A.
Rumunija	Ernst & Young Assurance Services SRL
	Ernst & Young Support Services SRL
Slovačka	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovenija	Ernst & Young d.o.o.
Španija	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young S.L.
Švedska	Ernst & Young AB

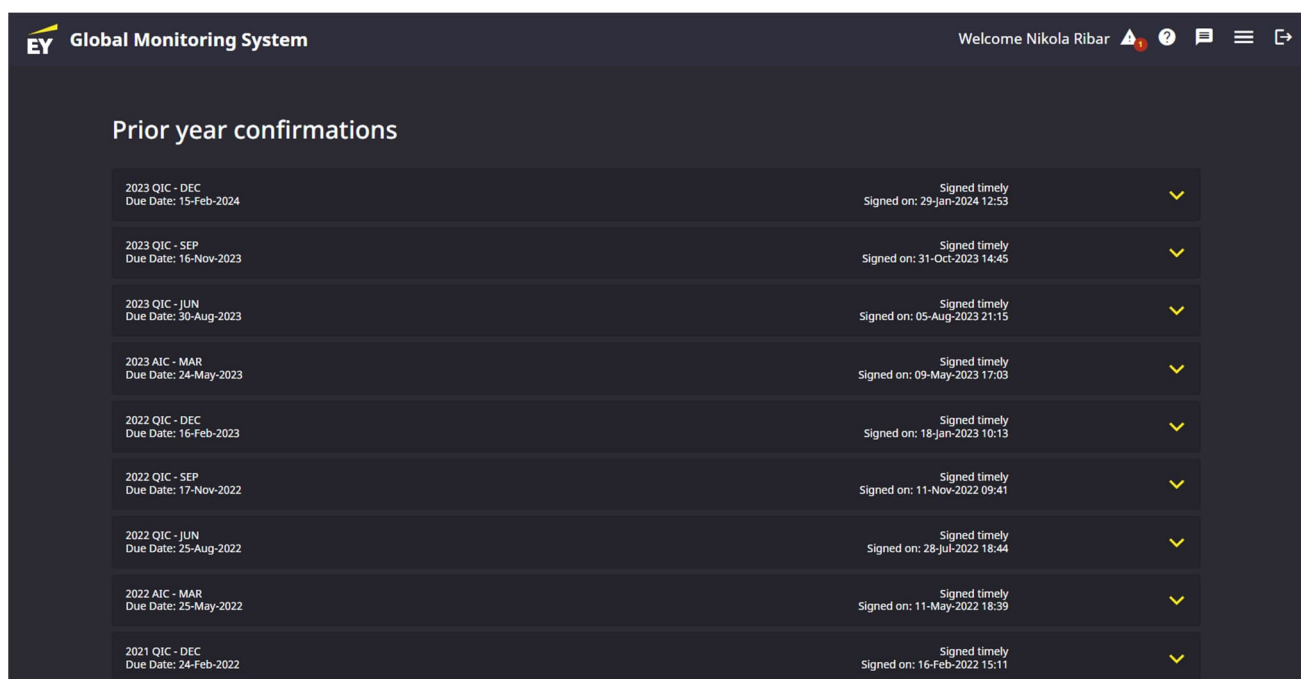
Ukupni promet za godinu koja je završila 30. juna 2023. godine za ove kompanije članice EYG, proistekao iz zakonskih revizija godišnjih i konsolidovanih finansijskih izvještaja bio je približno 2,60 milijardi evra.

Dodatak 3: Izjava o nezavisnosti

DODATAK 3

Izjava o nezavisnosti

The screenshot displays the EY Global Monitoring System interface. At the top left is the EY logo and the text "Global Monitoring System". At the top right, it says "Welcome Nikola Ribar" followed by several icons (notification, help, chat, menu, and share). The main content area is titled "Prior year confirmations" and contains a table with 9 rows. Each row represents a confirmation for a specific quarter and year, showing the due date, the status "Signed timely", the signed-on date and time, and a dropdown arrow icon.

Quarter/Year	Due Date	Status	Signed on	Action
2023 QIC - DEC	15-Feb-2024	Signed timely	29-Jan-2024 12:53	▼
2023 QIC - SEP	16-Nov-2023	Signed timely	31-Oct-2023 14:45	▼
2023 QIC - JUN	30-Aug-2023	Signed timely	05-Aug-2023 21:15	▼
2023 AIC - MAR	24-May-2023	Signed timely	09-May-2023 17:03	▼
2022 QIC - DEC	16-Feb-2023	Signed timely	18-Jan-2023 10:13	▼
2022 QIC - SEP	17-Nov-2022	Signed timely	11-Nov-2022 09:41	▼
2022 QIC - JUN	25-Aug-2022	Signed timely	28-Jul-2022 18:44	▼
2022 AIC - MAR	25-May-2022	Signed timely	11-May-2022 18:39	▼
2021 QIC - DEC	24-Feb-2022	Signed timely	16-Feb-2022 15:11	▼

EY | Stvaramo bolje poslovno okruženje

EY postoji kako bi stvorio bolje poslovno okruženje, pomažući u stvaranju dugoročne vrijednosti za klijente, ljude i društvo i kako bi bi gradio povjerenje na tržištima rada.

Korišćenjem podataka i tehnologije, raznovrsni EY timovi u preko 150 zemalja grade povjerenje putem usluga uvjeravanja i pomažu klijentima da se razvijaju, transformišu i posluju.

Kroz rad u oblasti uvjeravanja, savjetovanja, prava, kreiranja strategije, poreskog i transakcionog savjetovanja, EY timovi postavljaju prava pitanja kako bi našli nove odgovore na složene probleme sa kojima se danas suočava svijet.

EY predstavlja globalnu organizaciju i može se odnositi na jednu ili više firmi članica Ernst & Young Global Limited, svaka od kojih je odvojeno pravno lice. Ernst & Young Global Limited, kompanija locirana u Velikoj Britaniji, ne pruža usluge klijentima. Informacije o načinu na koji EY prikuplja i koristi lične podatke i opis prava koje pojedinci imaju u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti podataka dostupni su putem ey.com/privacy. Kompanije članice EY ne primjenjuju ovu politiku u zemljama gdje je to zakonom zabranjeno. Za više informacija o našoj organizaciji, posetite ey.com.

© 2023 Ernst & Young Montenegro d.o.o.

Sva prava zadržana.

u preko 150 zemalja

BMC Agency GA 151342597

EYG no. 006680-21Gbl

ED None

Ovaj materijal je pripremljen samo u opšte informativne svrhe i nije predviđeno oslanjati se na njega za računovodstvene, poreske, pravne ili druge stručne savjete. Molimo vas da se obratite svojim savjetnicima za određeni savjet.

ey.com